

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
Національний природний парк „Деснянсько-Старогутський”

С. М. Панченко Є. Г. Кутявін

ГЕРБАРІЙ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ “ДЕСНЯНСЬКО-СТАРОГУТСЬКИЙ”

Суми
Університетська книга
2011

УДК 58
ББК 28.5с
П 16

Рекомендовано до друку науково-технічною радою Національного природного парку “Деснянсько-Старогутський”. Протокол № 2 від 22 лютого 2010 р.

Рецензенти:

В.М. Вірченко, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник відділу ліхенології і бріології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України;

Ан.В. Єна, доктор біологічних наук, доцент, завідувач кафедри фітодизайну, ботаніки та фізіології рослин Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України „Кримський агротехнологічний університет”

У книзі викладена історія створення гербарію Національного природного парку “Деснянсько-Старогутський” і розглянута його структура. У повному переліку зразків мохоподібних (75) і судинних рослин (1217) наведена детальна інформація із зазначенням усіх етикетажних відомостей.

В книге изложена история создания гербария Национального природного парка “Деснянско-Старогутский” и рассмотрена его структура. В полном перечне образцов мохообразных (75) и сосудистых растений (1217) подана детальная информация с указанием всех этикетажных сведений.

ПЕРЕДМОВА

Гербарію Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» у 2011 р. виповнюється 10 років. В ньому зберігається значна частина наукових фондів, які стали основою для складання анованих списків судинних рослин та мохоподібних території НПП. Багато зразків, що зберігаються у гербарії парку, зібрані під час експедицій 1996, 1997 та 1999 років фахівцями міжвідомчої комплексної лабораторії наукових основ заповідної справи НАН України та Мінекоресурсів України під керівництвом доктора біологічних наук, професора Т.Л. Андрієнко. Свого часу колектив лабораторії підготував наукове обґрунтування створення нашого національного природного парку. Сама Т.Л. Андрієнко опрацювала значну частину матеріалів, що нині лягли в основу гербарію.

Нині, коли НПП «Деснянсько-Старогутський» став ядром Деснянського біосферного резервату, важливість гербарної колекції та інших наукових фондів зростає. Саме тому ми дбаємо про матеріальне забезпечення колекції. З цією метою були виготовлені нові гербарні шафи, закуплені картон для монтування зразків та папір для сорочок-обкладинок. Крім суто наукової, гербарні фонди НПП виконують і еколого-освітню функцію. З цією метою частина дублетів оформлена у вигляді демонстраційних зразків, які використовуються під час занять з школярами, зокрема у екологічному таборі «Деснянські зорі». На базі гербарію проведені ряд майстер-класів для вчителів загальноосвітніх шкіл та керівників гурткової роботи позашкільних навчальних закладів із гербаризації рослин, підготовлені та видані методичні рекомендації зі збору й оформлення шкільних гербаріїв.

Гербарій НПП «Деснянсько-Старогутський» з початку свого заснування підтримує тісні зв'язки з іншими колекціями України, в першу чергу, з гербарієм Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (*KW*). До фондів *KW* було передано на зберігання частину дублетів видів, зібраних на території парку, оскільки розуміємо, що цінність фондів гербарію НПП в першу чергу визначається їх доступністю для фахівців.

Ми сподіваємось, що дане видання стане корисне професійним ботанікам та широкому колу натуралістів, які цікавляться природою рідного краю і не байдужі до справи збереження довкілля.

Директор
Національного природного парку
«Деснянсько-Старогутський»

О.М. Капіруля

ГЕРБАРІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ "ДЕСНЯНСЬКО-СТАРОГУТСЬКИЙ"

Важливою складовою науково-дослідних робіт у природних заповідниках і національних природних парках є створення гербарних колекцій, що не втратило актуальності й сьогодні (Ситник, 1998). Роль таких колекцій в подальшому буде зростати, адже з розвитком новітніх технологій з'являються сучасні методи досліджень для вирішення нових задач на основі гербарних матеріалів (Скворцов, 1977; Шиян, 2009; Руке, Ehrlich, 2010). Найбільш типовими завданнями, які сьогодні вирішуються на основі гербарних колекцій, є: з'ясування поширення видів, складання флористичних списків конкретних територій, визначення мінливості і екології рослинних організмів та грибів (Руке, Ehrlich, 2010). У зв'язку з цим на гербарії покладено функції збереження, поповнення, наукового та технічного опрацювання зразків, забезпечення умов швидкого та якісного отримання інформації користувачами.

Створення наукових фондів у природно-заповідних установах України, і гербарію зокрема, передбачено Положенням про організацію наукових досліджень у заповідниках і національних природних парках. Відомості щодо поповнення фондів гербарію мають відображатися у Літописі природи (Андрієнко та ін., 2002). У природно-заповідних установах України станом на 1995 р. гербарії існували у дендропарку "Олександрія" (2 300 зразків); природних заповідниках "Розточчя" (2 200 зразків), Кримському (5 000 зразок), Поліському (450 зразків); у біосферних заповідниках Чорноморському (5 000 зразків), "Асканія-Нова" (10 000 зразків), "Дунайські плавні" (5 000 зразків) (Гербарії України, 1995; Панченко, Попова, 1990). На сьогодні роль гербаріїв природно-заповідних установ у структурі гербарної мережі України оцінюється як скромна, хоча і співставна із такою педагогічних університетів та окремих краєзнавчих музеїв (Гербарії України, 1995; Чопик та ін., 1999).

Гербарії природно-заповідних установ відносять до локальних (малих) гербаріїв. В Україні існує не менше 60 таких колекцій на кафедрах вузів, у краєзнавчих музеях та ботанічних садах. Огляд сучасного стану малих гербаріїв України зроблено Н.М. Шиян, яка виокремила їх основні риси та проблеми (Шиян, 2009). Так для малих гербарних колекцій України характерно:

1. Невелика кількість одиниць зберігання (до 10 000), яку складають переважно матеріали місцевої флори та нечислені зразки з поза меж свого регіону. Локальні гербарії не містять типового матеріалу. Зразки зібрані обмеженим колом колекторів (часто одним-двома).

2. Всі малі гербарії мають коротку історію функціонування, тісно пов'язану із історією установи, при якій вони створені.

3. Деякі локальні гербарії, за умов наявності наукових відділів, сприяння керівництва та ентузіазму співробітників, переростають у більші за обсягом і науковою значущістю колекції.

4. В малих гербаріях часто міститься унікальна наукова інформація, щодо поширення видів Червоної книги, деякі малі колекції володіють цінними історичними (меморіальними) гербаріями різного об'єму.

5. Гербарний матеріал локальних колекцій часто містить не визначені або помилково визначені зразки; визначення містять неузгодженість із сучасною номенклатурою.

6. Переважна більшість таких колекцій розміщена у не пристосованих для зберігання приміщеннях, відсутні термо- та криокамери, не ведеться боротьба із шкідниками. Існують проблеми у забезпеченні витратними матеріалами: папером для монтування зразків, гербарних сорочок, папок, тощо.

7. Локальні гербарії України дають важливі відомості для складання локальних флор та видових списків, уточнення хорологічних даних.

8. Основними завданнями локальних гербаріїв є надання можливості для доступу та камеральної обробки гербарних зразків, поповнення основного та обмінного фондів. В роботі таких колекцій важливим є підтримка зв'язків із найближчими регіональними та національними гербаріями, зокрема передача дублетів та обмін матеріалами, що дозволить забезпечити надійне збереження матеріалів та дасть можливість залучити фахівців до опрацювання фондів локальної колекції.

Вище наведене значною мірою стосується і гербарію НПП «Деснянсько-Старогутський» (НППДС). Враховуючи досвід інших локальних гербаріїв (Кагало, 2003; Сичак, 2003), нами здійснюються всі можливі заходи зі збереження колекції, підвищення її ролі серед інших аналогічних зібрань шляхом залучення до опрацювання фондів висококваліфікованих фахівців в галузі ботаніки

та мікології, створення електронного каталогу, упорядкування фондів колекції, що дозволяє швидко одержати потрібну інформацію.

Основною метою створення гербарію НППДС є формування репрезентативної вибірки флористичних матеріалів території парку та Новгород-Сіверського Полісся загалом. У зв'язку із створенням на базі НППДС природоохоронних територій міжнародного значення, а саме водно-болотного угіддя «Заплава Десни» (2004 р.) та Деснянського біосферного резервату (2009 р.), значущість даної гербарної колекції в природоохоронній роботі зростає.

Гербарій НППДС засновано у 2001 р. Його основу склали матеріали С.М. Панченка зібрані на цій території у 1996-2001 роках, які частково були використані для підготовки його дисертаційної праці «Флора, рослинність та популяції модельних видів Старогутського лісового масиву (Сумська область)» (Панченко, 2000). До колекції парку також залучені матеріали гербарію кафедри ботаніки та фізіології сільськогосподарських рослин Сумського агроуніверситету (Панченко, 1999). Станом на 2003 р. у колекції зберігався 491 зразок судинних рослин із 73 родин, що були зібрані п'ятьма колекторами. Гербарій складався лише з наукового фонду, в якому були переважно представлені вищі судинні рослини (Панченко, 2003). До 10 річчя створення гербарію НППДС нами інтенсифіковано роботу над оформленням та розширенням колекції.

Станом на кінець 2010 р. гербарій НППДС налічував понад 1 900 одиниць зберігання. Він розміщений у візитцентрі центральної адміністрації парку у п'яти спеціальних дерев'яних шафах розміром 102×76×48 см. Гербарною колекцією НППДС опікуються фахівці відділу науки та рекреації. Куратором колекції у 2001-2010 роках був С.М. Панченко, а з осені 2010 р. призначений Є.Г. Кутявін.

Гербарій складається з основного фонду та позафондових матеріалів. Основний фонд розділений на секцію мохоподібних та секцію вищих судинних рослин. Позафондові матеріали складають збори лишайників, зразки насіння, демонстраційний гербарій та обмінний фонд. Історичні гербарії, типовий та інший автентичний матеріал в гербарії парку відсутній. Ведеться електронний каталог зразків. По можливості проводиться міжгербарний обмін дублетами обмінного фонду. Перелік гербарних зразків колекції увійшов до томів Літопису природи НППДС за 2002 та 2008 роки.

Зразки з гербарію НППДС передані на зберігання до інших гербарних колекцій: Національного Гербарію України (*KW*) Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ (більше 400 зразків); Гербарію (*LWKS*) Інституту екології Карпат НАН України (85 зразків); Гербарію (*MELIT*) Мелітопольського державного педагогічного університету (41 зразок); Гербарію (*KWHA*) Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАНУ (28 зразків); Гербарію (*CSAU*) Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України „Кримський агротехнологічний університет” (13 зразків) (Коломійчук, Казакова, 2003; Панченко, 2005).

Секція мохоподібних налічує 75 зразків (всього 50 видів). Всі ці зразки зібрані С.М. Панченком. Більшість зразків опрацьована В.М. Вірченком (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; м. Київ). Окремі зразки визначені Т.Л. Андрієнко (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; м. Київ), П.Г. Єфімовим (Ботанічний інститут РАН; м. Санкт-Петербург) та С.М. Панченком. У колекції представлені найбільш розповсюджені на території НППДС види мохоподібних. Пакети для їх зберігання мають розмір 12 × 9 см. Етикетки написані від руки на зовнішньому боці пакетів. Зразки в колекції розміщені за назвою видів за абеткою. Частково ці гербарні матеріали використані для складання анотованого списку мохоподібних НППДС (Вірченко, Панченко, 2005). У колекції переважають збори з території Старогутського лісового масиву (63 зразки; 45 видів).

Секція вищих судинних рослин складається з 1 217 зразків на 1 234 гербарних аркушах. У колекції представлено 709 вид, зокрема на території НППДС зібрано 415 видів, що становить більше 52% всієї флори НППДС (Панченко, 2005). Всі гербарні аркуші змонтовані на папері щільністю 200 г/м² розміром 43,1×30,8 см і мають сорочку з газетного паперу. Монтування здійснено смужками паперу за допомогою клею ПВА. Етикетки розміром 9×13 см заповнені від руки і наклеєні. Окремі гербарні аркуші секції вищих рослин розкладені у паперові папки за родинами. Родини розміщені за системою А.Л. Тахтаджяна.

Основу колекції складають збори з території Новгород-Сіверського Полісся (845 зразків) та з Середино-Будського р-ну, де розташований НППДС (810 зразків). На території самого національного природного парку зібрано 677 зразків. Гербарні матеріали з інших районів Новгород-Сіверського Полісся не численні. Найбільше їх із Новгород-Сіверського (10 зразків), Глухівського (9 зразків) та Шосткинського (9 зразків) р-нів. Численні збори матеріалу проводилися у лісостепових районах

Сумської області (в Конотопському (148 зразків) та Сумському (65 зразків) районах, а також у містах Суми (44 зразків) та Середина-Буда (37 зразків).

У колекції, крім зібраних на території Сумської області (всього 1 056 зразків), містяться гербарні матеріали з інших областей України: Луганської (50 зразків), Тернопільської (31 зразків), Чернігівської (21 зразків), Львівської (18 зразків) та інших. Зберігається 19 зразків із Росії, а саме з Брянської (11 зразків) та Псковської (6 зразків) областей.

Колекторами гербарію НППДС є 19 осіб. З них найбільшу кількість зразків збрали С.М. Панченко (1 141), Т.Л. Андрієнко (82), О.І. Прядко (35). Вони ж визначили переважну більшість матеріалів (відповідно 903, 217 та 41 зразок), які зберігаються у фондах НППДС. Допомогу у визначенні частини зборів надали В.А. Онищенко, Д.В. Дубина (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; м. Київ), І.І. Мойсієнко (Херсонський державний університет; м. Херсон), В.М. Остапко (Донецький ботанічний сад НАН України; м. Донецьк), І.М. Данилик (Інститут екології Карпат НАН України; м. Львів).

Колекція стала основою для складання анотованого списку судинних рослин НППДС (Панченко, 2005).

Позафондові матеріали

Обмінний фонд налічує близько 300 гербарних аркушів і зберігається окремо від основної колекції у картонних коробках без дотримання системи. У гербарії НППДС можливий міжгербарний обмін та позичання матеріалів.

Збори лишайників виконані С.М. Панченком (60 зразків) та В.М. Вірченком (3 зразки) до сьогодні лишайються не опрацьовані. Вони зберігаються у паперових пакетах розміром 12 × 9 см. На кожному від руки написано дата, місце збору та короткий опис біотопу і субстрату. Пакетики складені у нестандартні картонні коробки.

Зразки насіння (близько 200) являють собою матеріали зібрані С.М. Панченком і ним же частково опрацьовані. Вони зберігається у паперових (неопрацьована частина) та у поліетиленових пакетах розміру 8 × 12 см (опрацьована частина). Колекція використовується як демонстраційний матеріал під час роботи зі школярами та вчителями, а також у якості еталону для визначення рослин.

Демонстраційний гербарій складається із матеріалів, що зберігаються у підрозділах науково-дослідно-природоохоронних відділеннях НППДС та використовується фахівцями із еколого-просвітньої роботи та рекреації у якості довідкового матеріалу. Також ці зразки використовуються для оформлення виставок. На цих зразках представлені типові види флори, рослини-індикатори типових місцезростань, лікарські та отруйні рослини. Кількість демонстраційних зразків на сьогодні складає близько 100 аркушів. Рослини змонтовані на паперових підкладках формату А4, вкладені у файли і зберігаються у парках-швидкозшивачах. Етикетажні відомості мінімальні: українська, російська та латинська назви виду та родини, господарське значення рослин.

КАТАЛОГ ЗРАЗКІВ ОСНОВНОГО ФОНДУ

У каталозі наведено повний перелік зразків основного фонду із повним цитуванням відомостей зазначених на етикетках до них. Списки зразків наведені за секціями гербарію. Перелік родин мохоподібних наведено за системою, використаною у чеклісті мохоподібних України М.Ф. Бойко (Бойко, 2008). Згідно цього видання вивірені назви видів. Родини вищих судинних рослин наведені за системою А.Л. Тахтаджяна, назви видів подані за номенклатурним списком видів флори України С.Л. Мосякіна та М.М. Федорончука (Mosyakin, Fedoronchuk, 2001). Роди та види наводяться за алфавітом.

Наведені на етикетках зразків синоніми видів та родин подані в дужках. У випадку, коли зразок взято з ділянки, де виконувався геоботанічний опис, зазначається номер опису та коротка характеристика умов місцезростання, яка відсутня на етикетці. Прив'язка місцезнаходжень рослини до території НПП "Деснянсько-Старогутський" здійснена за сучасними межами парку.

У тексті прийняті наступні скорочення:

БЗ – біосферний заповідник
Визн. – визначив
діл. – ділянка
Зібр. – зібрав
кв. – квартал

л-во – лісництво
НПП – національний природний парк
ПЗ – природний заповідник
РЛП – регіональний ландшафтний парк
ун-т – університет

СЕКЦІЯ МОХОПОДІБНИХ

ПЕЧИНОЧНИКИ

Ptilidiaceae Klinggr.

Ptilidium pulcherrinum (Weber) Vainio

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; стовбур поваленого дуба. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Lophocolaceae (Dumort.) Dumort.

Lophocolea heterophylla (Schrad.) Dumort.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 108, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-яглицевий; повалений стовбур ялини. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Radulaceae (Dumort.) Müll. Frib.

Radula complanata (L.) Dumort.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий; звалений дуб. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

МОХИ

Sphagnaceae Dumort.

Sphagnum capillifolium (Ehrh.) Hedw.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". 11 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 62 (сосновий ліс молінієво-чорницевий).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". 06 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 23 (березово-сосновий ліс чорницевий).

***Sphagnum cuspidatum* Ehrh. ex Hoffm.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". У воді. 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Sphagnum fallax* (Klinggr.) Klinggr.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". 06 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 21 (заболочений сосняк пухівково-сфагновий).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". 11 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 61 (сосновий ліс чорнищевий).

Середино-Будський р-н. Сумська обл., Старогутське л-во, кв. 6, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березово-пухівково-сфагнове болото. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Sphagnum flexuosum* Dozy & Molk.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 115, НПП "Деснянсько-Старогутський". 18 VII 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 301 (мезотрофне болото з домінуванням *Carex rostrata* та *C. lasiocarpa*).

***Sphagnum magellanicum* Brid.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 63, НПП "Деснянсько-Старогутський". Висока купина; мезо-оліготрофне болото. 17 VII 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Sphagnum palustre* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". 06 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 21 (заболочений сосняк пухівково-сфагновий).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 6, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березово-пухівково-сфагнове болото. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Polytrichaceae Schwaegr.

***Atrichum undulatum* (Hedw.) P.Beauv.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиново-рідкотравний; дорога. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 15 IV 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Polytrichum commune* Hedw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стара кротовина чи мурашник; сосновий ліс, узбіччя стежки. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Polytrichum juniperinum* Hedw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 30 IV 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Polytrichum piliferum* Hedw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Пустишна лука з *Nardus stricta*. 03 V 2000. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Tetraphidaceae Schimp.

***Tetraphis pellucida* Hedw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 93, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-зірочниковий; дубова колода. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Buxbaumiaceae Schimp.

***Buxbaumia aphylla* Hedw.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Узлісся соснового лісу. 30 IV 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Fissidentaceae Schimp.

Fissidens taxifolius Hedw.

Сумська обл., Сумський р-н, с. Кияниця, Кияницький парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва. Дно яру; листяний ліс; на ґрунті. 21 I 2007. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Ditrichaceae Limpr. nom. cons.

Ceratodon purpureus (Hedw.) Brid.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Пустишна лука з *Nardus stricta*. 03 V 2000. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; виворотень сосни; верх комелю. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Dicranaceae Schimp.

Dicranum flagellare Hedw.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 93, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубова колода; сосновий ліс ліщиново-зірочниковий. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Dicranum montanum Hedw.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стовбур зваленої ялини; ялиново-сосновий ліс ліщиново-рідкотравний. 21 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко (2 дублети).

Dicranum polysetum Sw.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Північний схил піщаного обриву. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 64, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 04 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Таранське, РЛП "Сеймський". Узлісся соснового лісу; на ґрунті; разом з *Huperzia selago*. 30 VI 2007. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Dicranum scoparium Hedw.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 64, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 04 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-копитняковий; стовбур поваленої берези. 21 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Leucobryaceae Schimp.

Leucobryum glaucum (Hedw.) Ångstr.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". 11 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 61 (сосновий ліс чорницевий).

Bryaceae Schwaegr.

Bryum argenteum Hedw.

Сумська обл., м. Суми, вул. Прокоф'єва, біля мосту через р. Псел. На ґрунті; асфальт. 26 X 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Bryum pseudotriquetrum (Hedw.) P.Gaertn. et al.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 42, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука. 24 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Thuidiaceae Schimp

Abietinella abietina (Hedw.) Fleisch.

Старогутське л-во. Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Melichhoferiaceae Schimp. (Bryaceae s.l.)

Pohlia nutans (Hedw.) Lindb.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 95, НПП "Деснянсько-Старогутський". 08 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 34 (ялиново-сосновий ліс зеленомоховий).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 67, НПП "Деснянсько-Старогутський". Виворотень сосни; на комелі; дубово-сосновий ліс чорницевий. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Plagiomniaceae T.Кор. (Mniaceae s.l.)

Plagiomnium affine (Blandow ex Funk) T.Кор.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий; на ґрунті. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Plagiomnium cuspidatum (Hedw.) T.Кор.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 107, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-зірочниковий; оголення ґрунту. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Plagiomnium rostratum (Schrad.) T.Кор.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс; приземна частина стовбура ліщини. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Aulacomniaceae Schimp

Aulacomnium palustre (Hedw.) Schwaegr.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сира лука. 03 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Climaciaceae Kindb.

Climacium dendroides (Hedw.) F.Weber & Mohr

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Волога лука у заплаві р. Улиця. 03 V 2000. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 15 IV 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Amblystegiaceae Kindb.

Drepanocladus aduncus (Hedw.) Warnst.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото, у воді. 03 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Білопільський р-н, с. Вирки, заказник "Вирівський". Лука. 21 V 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Leptodictium riparium (Hedw.) Warnst.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Ночівки", 6 км на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубовий перелісок; кора поваленого дуба. 26 VI 2007. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Sanionia uncinata (Hedw.) Loeske

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиново-рідкотравний; стовбур зваленої ялини. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Calliergonaceae (Kanda) Vanderp., Hedenäs, C.J.Cox & A.J. Shaw (Amblystegiaceae s.l.)

Calliergon cordifolium (Hedw.) Kindb.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука; мочажина. 24 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березовий ліс вербово-повзучомітлицевий. 29 VII 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Brachytheciaceae Schimp

Brachytheciastrum velutinum (Hedw.) Ignatov & Huttunen

(*Brachythecium velutinum* (Hedw.) B.S.G.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиново-чорницевий; стовбур зваленого дуба. 21 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

(*Brachythecium velutinum* (Hedw.) B.S.G.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 108, НПП "Деснянсько-Старогутський". Осиково-березовий ліс ліщиново-зірочниковий; приземна частина стовбура осики. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

(*Brachythecium oedipodium* (Mitt.) Jaeg. див. ***Sciuro-hypnum oedipodium*** (Mitt.) Ignatov & Huttunen

Brachythecium velutinum (Hedw.) B.S.G. див. ***Brachytheciastrum velutinum*** (Hedw.) Ignatov & Huttunen

Brachythecium salebrosum (Hoffm. ex Web. & Mohr) Schimp.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука в заплаві р. Улиця. 03 V 2000. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко (2 дублети).

Sciuro-hypnum oedipodium (Mitt.) Ignatov & Huttunen

(*Brachythecium oedipodium* (Mitt.) Jaeg. Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 15 IV 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

(*Brachythecium oedipodium* (Mitt.) Jaeg. Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся вільшняка. 02 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

(*Brachythecium oedipodium* (Mitt.) Jaeg. Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 09 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Нурнацеае Schimp.

Callicladium haldanianum (Grev.) Crum

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 46, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вільшняк малиновий; повалений дуб; на стовбурі. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Calliergonella cuspidata (Hedw.) Loeske

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Лука в заплаві р. Улиця. 03 V 2000. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Hypnum pallescens (Hedw.) P.Beauv.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосново-ялиновий ліс ліщиново-рідкотравний; дубовий пеня. 21 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницевий; стовбур поваленої сосни. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Ptilium crista-castrensis (Hedw.) De Not.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112. НПП "Деснянсько-Старогутський". 11 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 61 (сосновий ліс чорницевий).

Pylaisia polyantha (Hedw.) Schimp.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-зірочниковий; на стовбурі осики. 23 IV 2001. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Нилокомиацеае (Broth.) Fleisch.

Hylocomium splendens (Hedw.) Schimp.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 03 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Pleurozium schreberi* (Brid.) Mitt.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". 06 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко. Опис № 23 (березово-сосновий ліс чорнищевий).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Rhytidiadelphus triquetrus* (Hedw.) Warnst.**

Росія, Ленінградська обл., окол. м. Елізаветіно. Ялиновий ліс зеленомоховий; на ґрунті; домінант. 21 V 2007. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: П.Г. Єфімов.

Plagiotheciaceae (Broth.) Fleisch.

***Herzogiella seligeri* (Brid.) Iwats.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосново-ялиновий ліс ліщиновий; стовбур поваленого дуба. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; стовбур поваленого дуба. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Plagiothecium cavifolium* (Brid.) Iwats.**

Сумська обл., м. Тростянець, ур. "Нескучне", Гетьманський НПП. Схил яру; широколистяний ліс; на ґрунті. 15 IV 2009. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Plagiothecium denticulatum* (Hedw.) Schimp.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

***Plagiothecium laetum* Schimp.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Приземна частина стовбура ліщини; сосновий ліс. 23 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиново-зірочниковий; приземна частина стовбура сосни. 21 IV 2001. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Вірченко.

СЕКЦІЯ ВИЩИХ СУДИННИХ РОСЛИН

Lycopodiaceae P.Beauv. ex Mirbel

***Diplazium complanatum* (L.) Holub**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

***Lycopodium annotinum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вологі соснові ліси. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Huperziaceae Rothm.

***Huperzia selago* (L.) Bernh. ex Schrank & C.Mart.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березово-вільхово-осиковий ліс. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс крушиново-чорнищевий. 11 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 96, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс. 24 IV 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Equisetaceae Rich. ex DC.

***Equisetum arvense* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на зх. від с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег меліоративної каналі; торф'яниста лука. 06 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Equisetum fluviatile* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм; меліоративна канава. По берегу та у воді. 18 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Equisetum hyemale* L.**

Сумська обл., Глухівський р-н, с. Слоут, Слоутське л-во, кв. 84, заказник "Верхньоесманський". Сосновий ліс ліщиновий. 20 V 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Equisetum palustre* L.**

Сумська обл., м. Суми, рибне господарство. Берег рибного ставка. 02 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.

***Equisetum pratense* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; болотиста лука. VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука. 16 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Сумська обл., м. Середино-Буда. Заплава р. Ластівка. 13 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Equisetum ramosissimum* Desf.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщаний берег р. Улиця. 25 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (3 дублети).

***Equisetum telmateia* Ehrh.**

Львівська обл., окол. м. Моршин. Волога лука. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Equisetum variegatum* Schleich. ex Weber & Mohr**

Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Лучки, база Полтавського педуніверситету. Заплава р. Ворскла; волога лука. 31 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Н.О. Стецюк.

Ophioglossaceae (R.Br.) Agardh

***Botrychium multifidum* (S.G.Gmel.) Rupr.**

Брянська обл., Суземський р-н, БЗ "Брянський ліс". Сосновий ліс ліщиновий; дорога. 27 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко, О.І. Євстигнєєв. Визн.: О.І. Євстигнєєв.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; липово-дубово-кленовий ліс конвалієвий. 20 VII 2000. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Ophioglossum vulgatum* L.**

Брянська обл., Суземський р-н, БЗ "Брянський ліс". 1998. Зібр., Визн.: Ю.П. Федотов, О.І. Євстигнєєв.

Сумська обл., Ямпільський р-н, окол. с. Білиця, Кремлянське л-во. Фрагмент дубового деревостану серед соснових лісів; узлісся. 29 VII 2008. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 85, НПП "Деснянсько-Старогутський". Екотон між болотом та хвойно-широколистяним лісом. 15 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Onocleaceae Pichi-Serm.

***Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Притерасна частина заплави р. Псел; вільшняк. 21 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, О.С. Родінка.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 2 км на пн. від с. Очкине, ур. "Бздикіна яма", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; прирусловий вал; дубовий ліс ліщиново-яглицевий. 02 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Athyriaceae Alston

Athyrium distentifolium Tausch ex Opiz

Львівська обл., окоп. м. Моршин. Буково-ялиновий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Львівська обл., окоп. м. Моршин. Буковий ліс яглицевий. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Athyrium filix-femina (L.) Roth

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 23 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 90 та 105, НПП "Деснянсько-Старогутський". Просіка серед соснового лісу молінієво-чорницевого. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Dryopteridaceae Ching (Aspidiaceae Mett. ex Frank)

Dryopteris austriaca (Jacq.) Woyнар ex Schinz & Thell. див. *Dryopteris dilatata* (Hoffm.) A.Gray

Dryopteris carthusiana (Vill.) H.P.Fuchs

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 105, НПП "Деснянсько-Старогутський". Просіка в сосновому лісі чорницево-молінієвому; мокро. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Київська обл., м. Київ, Голосіївський ліс, НПП "Голосіївський". Грабово-дубовий ліс; оголення ґрунту. 10 V 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Dryopteris crictata (L.) A.Gray

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 43, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото. 25 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 105, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницево-молінієвий; насип просіки; мокро. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Dryopteris dilatata (Hoffm.) A.Gray

(*Dryopteris austriaca* (Jacq.) Woyнар ex Schinz & Thell.) Київська обл., м. Київ, Голосіївський ліс, НПП "Голосіївський". Грабово-дубовий ліс. 10 IV 1998. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Dryopteris filix-mas (L.) Schott

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Притерасне болото; зарості верби та вільхи. V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Gymnocarpium dryopteris (L.) Newman

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 85, НПП "Деснянсько-Старогутський". Насип вздовж просіки; сосновий ліс чорницево-молінієвий. 30 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Львівська обл., окоп. м. Моршин. Ялицево-буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Polystichum braunii (Spenner) Fée

Чернігівська обл., Коропський р-н. Схил яру; листяний ліс. 1996. Зібр.: Ю.О. Карпенко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Thelypteridaceae Pichi-Serm.

Phegopteris connectilis (Michx.) Watt

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Стара Гута, Голубівське л-во, кв. 33. Молоді зарості берези повислої та осики з чорницею. 03 V 2000. Зібр.: С.М. Панченко, С.В. Кубраков. Визн.: С.М. Панченко.

Thelypteris palustris Schott

Сумська обл., Глухівський р-н, Слоутське л-во, кв. 69, заказник "Верхньоеманський". Вільшняк. 20 V 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Зарості верби в роздріженному вільшняку. 04 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Зарості верби попелястої та вільхи чорної. 04 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Aspleniaceae Newman

Asplenium trichomanes L.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Вапнякова скеля; грабовий ліс. 05 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Під скелею. 05 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Dennstaedtiaceae Lotsy (Hypolepidaceae Pichi-Serm.)

***Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лісова галявина. 23 IX 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Salviniaceae T.Lestib.

***Salvinia natans* (L.) All.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, біля ур. "Нововасилівське", НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 28 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Pinaceae Lindl.

***Abies alba* Mill.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сирий мішаний ліс; трапляється у підрості. 16 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Pinus banksiana* Lamb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, па пн. від с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Поодинокі в культурах сосни. 25 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Pinus strobus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 71, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лісові культури. 02 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс; узлісся. 05 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Є.Г. Кутявін.

Cupressaceae Rich. ex Bartl.

***Thuja occidentalis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Сільський парк. 23 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Ephedraceae Dumort.

***Ephedra distachya* L.**

Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Лучки, база Полтавського педуніверситету. Степовий схил. 31 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.А. Коротченко.

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Aristolochiaceae Juss.

***Asarum europaeum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс ліщиновий. 05 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Nymphaeaceae Salisb.

***Nymphaea candida* C.Presl**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Став у заплаві р. Улиця. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Ceratophyllaceae S.F.Gray

***Ceratophyllum submersum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яний кар'єр. 25 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яний кар'єр, що заріс рясками малою та спіроделою багатокореневою. 25 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

Ranunculaceae Juss.

***Actaea spicata* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 70, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко (2 дублети).

***Aquilegia vulgaris* L.**

Сумська обл., м. Конотоп. Палісадник. 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середина-Буда. Залишене подвір'я. 13 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Batrachium circinatum* (Sibth.) Spach**

Сумська обл., м. Середина-Буда. Ставок. 15 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Batrachium rionii* (Lagger) Nyman**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Consolida regalis* S.F.Gray**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Заплавна лука; на купі старого сіна. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету, автодром. Рудеральне угруповання. 18 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ficaria verna* Huds. aggr.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 03 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Isopyrum thalictroides* L.**

Львівська обл., окоп. м. Моршин. Буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Myosurus minimus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пасовище; сира лука. 06 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Pulsatilla latifolia* Rupr. див. *Pulsatilla patens* (L.) Mill.**

***Pulsatilla patens* (L.) Mill.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 23 VII 1996. Зібр.: Т.Л. Андрієнко. Визн.: О.І. Прядко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 87, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 04 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

(*Pulsatilla latifolia* Rupr.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 87, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс конвалієво-зеленомоховий. 04 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

(*Pulsatilla latifolia* Rupr.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 67, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 21 IV 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus acris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126. Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий; біля просіки. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus auricomus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс чорницевий; на дорозі. 18 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus cassubicus* L.**

Сумська обл., Путивльський р-н, між селами Зінове та Пересипки. Дубово-кленовий ліс. 10 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Ranunculus flammula* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пересихаюча водойма; кар'єр. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus illyricus* L.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus lingua* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 105, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото з *Carex juncella*. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Ranunculus polyanthemos* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Галявина в сосновому лісі; край дороги. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Переліг. 09 V 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus repens* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий. Дорога. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ranunculus sceleratus* L.**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Дно високого ставка. 23 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Білопільський р-н, с. Вир, заказник "Вирівський". Мілководдя ставу. 21 V 1999. Зібр.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Thalictrum aquilegifolium* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, Старогутське л-во, кв. 84, НПП "Деснянсько-Старогутський". Широколистяний ліс. 26 VII 1996. Зібр.: Т.Л. Андрієнко. Визн.: О.І. Прядко.

Брянська обл., Суземський р-н, БЗ "Брянський ліс". Сосново-дубовий ліс різнотравний, світлий. 27 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко, О.І. Євстигнєєв. Визн.: О.І. Євстигнєєв.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 84 та 85, НПП "Деснянсько-Старогутський". Просіка; сосновий ліс ліщиново-конвалієвий. 30 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко.

***Thalictrum flavum* L.**

Чернігівська обл., Ічнянський р-н, Ічнянський НПП, Світлий дубовий ліс. 19 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, О.А. Жигаленко.

***Thalictrum flexuosum* Bernh. ex Rchb. див. *Thalictrum minus* L.**

***Thalictrum lucidum* L.**

Сумська обл., Котопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Волога лука. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Thalictrum minus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Боровичі, край ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Борова тераса р. Десна; узлісся соснового лісу. 28 VII 1999. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

(*Thalictrum flexuosum* Bernh. ex Rchb.) Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс злаковий. 28 VI 1999. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Trollius europaeus* L.**

Сумська обл., Лебединський р-н, ПЗ "Михайлівська цілина". Берег ставу. 29 IV 1999. Зібр., Визн.: Л.Г. Шеремет.

Berberidaceae Juss.

***Berberis vulgaris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Уборок", біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; дубовий ліс перестрічевий. 13 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Papaveraceae Juss.

***Papaver rhoeas* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка. Переліг. 01 IX 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Fumariaceae DC.

***Corydalis cava* (L.) Schweigg. & Körte**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 120 та 121, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс з дубом у другому ярусі. 06 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 84, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубовий ліс зірчничково-волосистоосоковий. 27 IV 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Corydalis solida* (L.) Clairv.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 32, діл. 17, НПП "Деснянсько-Старогутський". Екотон між сосновим лісом та вільшняком. 03 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Fumaria officinalis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Посів однорічних трав. 10 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Посів зернових; край поля. 10 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Fumaria schleicheri* Soy.-Willem.**

Сумська обл., м. Середино-Буда. Центр міста; клумба. VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Залишена рілля. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Ulmaceae Mirbel

Ulmus carpinifolia Rupp. ex G.Suckow див. ***Ulmus minor* Mill.**

Ulmus elliptica K.Koch див. ***Ulmus glabra* Huds.**

***Ulmus glabra* Huds.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 52, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вирубка на місці соснового лісу з ліщиною. 26 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

(*Ulmus elliptica* K.Koch) Сумська обл., Ямпільський р-н, на сх. від с. Білиця, Кремлянське л-во. Березово-сосновий ліс; одичине дерево. 29 VII 2008. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ulmus minor* Mill.**

(*Ulmus carpinifolia* Rupp. ex G.Suckow) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся у заплаві р. Десна. 20 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Cannabaceae Endl.

***Humulus lupulus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 113, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс малиново-злаковий. 25 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Urticaceae Juss.

***Parietaria officinalis* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Крутий схил; грабовий ліс. 06 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Urtica galeopsifolia* Wierzb. ex Opiz**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Острів", заказник "Острів". Вільшняк. 14 VII 1997. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Острів", заказник "Острів". Вільшняк кропив'яний. 14 VII 1998. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Fagaceae Dumort.

***Fagus sylvatica* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуца", ПЗ "Медобори". Фрагмент дубового лісу з домшкою дуба та граба. 03 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко (2 дублети).

Львівська обл., окол. м. Моршин. Ялиново-буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Betulaceae S.F.Gray

***Alnus incana* (L.) Moench**

Сумська обл., Сумський р-н, 2 км на пн. від с. Вакалівщина, біля бази Сумського педуніверситету. Біля підніжжя схилу яру; сирий широколистяний ліс. 24 IX 2010. Зібр., Визн.: М.П. Книш.

***Betula pubescens* Ehrh.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Corylaceae Mirbel

***Carpinus betulus* L.**

Чернігівська обл., Чернігівський р-н, с.м.т. Олешівка. Дубовий ліс ацидофільного ряду; на галявині. 16 IV 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Грабовий ліс. 06 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий. 21 VI 1999. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.

Львівська обл., окол. м. Моршин. Ялиново-буковий ліс. 06 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Corylus avellana* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 23 IX 2004. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Caryophyllaceae Juss.

Arenaria brevifolia Gilib. див. ***Arenaria leptoclados* (Rchb.) Guss.**

***Arenaria leptoclados* (Rchb.) Guss.**

(*Arenaria brevifolia* Gilib.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Свига; суха лука на гриві. 19 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Cerastium semidecandrum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, на пд. від кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги. 04 VI 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Coccyganthe flos-cuculi* (L.) Fourg.**

(*Coronaria flos-cuculi* (L.) A. Braun) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука. 06 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Coronaria flos-cuculi (L.) A. Braun див. ***Coccyganthe flos-cuculi* (L.) Fourg.**

***Cucubalis baccifer* L.**

Сумська обл., окол. м. Конотоп. Лісосмуга заросла чагарниками. 21 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко (3 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; зарості чагарників. VII 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dianthus andrzejowskianus* (Zapał.) Kulcz.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dianthus armeria* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Узлісся; остепнена лука. 06 IX 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dianthus barbatus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача", біля піонерського табору "Десна". Борова тераса р. Десна; сосновий ліс злаковий. 12 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Боравіє", НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана дюна в заплаві р. Десна; угруповання *Carex praecox*. 26 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dianthus borbasii* Vandas**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Нововасилівське", НПП "Деснянсько-Старогутський". Корінний берег р. Десна; схил; лука костриці червоної та мітлиці гігантської. 14 VII 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил корінного берега р. Улиця; суха лука на пісках. 22 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dianthus eugeniae* Kleopow**

Сумська обл., окол. м. Конотоп. ур. "Попівський яр". Верхня частина схилу; суходольна лука. 21 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Dianthus fischeri Spreng. див. ***Dianthus pineticola* Kleopow**

***Dianthus pineticola* Kleopow**

(*Dianthus fischeri* Spreng.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс злаковий. 12 VII 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dianthus pseudosquarrosus* (Novak) Klokov**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; узлісся. 23 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

- Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 46, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.
- Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 14 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Eremogone longifolia* (M.Bieb.) Feuzl**
Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Схил; лука тонконога вузьколистого. 20 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Eremogone saxatilis* (L.) Kohn**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Herniaria glabra* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Кострицева лука; на місці порушеної плугом дернини. 12 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; кострицева лука; поліпшена; порії свиней. 12 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Lychnis chalconica* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Палісадник. 18 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Melandrium album* (Mill.) Garcke**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги на узліссі соснового лісу; пісок. 16 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).
- Moehringia trinervia* (L.) Clairv.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 79, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубовий ліс конвалієво-зірочниковий поряд з вільшняком в заплаві р. Чернь. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).
- Oberna behen* (L.) Kohn**
(*Silene vulgaris* (Moench) Garcke) Сумська обл., Конотопський р-н, Новомутинське л-во, кв. 31, РЛП "Сеймський". Дубовий ліс орляково-злаковий. 04 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Otites borystenicus* (Grun.) Klokov**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Корінний берег р. Улиця; піщана дюна; вершина вкрита лишайниками. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Psammophiliella muralis* (L.) Kohn**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 124, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся; сіяна лука. 23 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Sagina nodosa* (L.) Fenzl**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука мітлиці тонкої; на прогалинах у травостої. 23 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, 2 км на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил берега меліоративної канами; осип. 13 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Sagina procumbens* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса; р. Улиця. 30 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Scleranthus annuus* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 110 та 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога; піски. 15 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).
Сумська обл., м. Середино-Буда. Кладовище. 28 VII 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Scleranthus perennis* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 05 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, Трубчевський шлях, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 08 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Борова тераса р. Десна; пустище. VIII 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Silene nutans* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; біля просіки. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Silene tatarica* (L.) Pers.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Борова тераса р. Десна; сосновий ліс злаковий. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Silene vulgaris* (Moench) Garcke див. *Oberna behen* (L.) Ikonn.**

***Spergula arvensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги в сосновому лісі зеленомоховому. 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Spergularia rubra* (L.) J.Presl & C.Presl**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пустищна лука *Nardus stricta*; на пориях кабанів. 22 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stellaria alsine* Grimm.**

(*Stellaria uliginosa* Murray) Львівська обл., окол. м. Моршин. Сира лука. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stellaria holostea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 07 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stellaria palustris* Retz.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Заболочена лука. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Лука білоуса стиснутого. 25 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stellaria uliginosa* Murray див. *Stellaria alsine* Grimm.**

***Steris viscaria* (L.) Raf.**

(*Viscaria vulgaris* Bernh.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 91, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Viscaria vulgaris* Bernh. див. *Steris viscaria* (L.) Raf.**

Amaranthaceae Juss.

***Amaranthus albus* L.**

Сумська обл., м. Середино-Буда, Вокзал станції "Зернове". Залізнична колія. 12 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Amaranthus blitum* L.**

(*Amaranthus lividus* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Присадибна ділянка. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Amaranthus lividus* L. див. *Amaranthus blitum* L.**

***Amaranthus retroflexus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине. Рудеральне угруповання; узбіччя дороги. 25 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Присадибна ділянка. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Chenopodiaceae Vent.

***Atriplex prostrata* Boucher ex DC.**

Херсонська обл., Скадовський р-н, с.м.т. Лазурне, о-в Джарилгач. Солончак. 08 IX 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.І. Мойсієнко.

***Chenopodium album* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Присадибна ділянка. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Рудеральне угруповання. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Chenopodium polyspermum* L.**

Брянська обл., БЗ "Брянський ліс". Берег р. Неруса; піщана коса. 16 VII 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Ю. Браславська (2 дублети).

Сумська обл., м. Середина-Буда, вул. Дачна. Калюжа на узбіччі дороги. 18 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Chenopodium rubrum* L.**

Брянська обл., БЗ "Брянський ліс". Берег р. Неруса; піщана коса. 16 VII 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Ю. Браславська.

***Chenopodium strictum* Roth**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 92 та 93, НПП "Деснянсько-Старогутський". Просіка через сосновий ліс ліщиновий. 21 VII 2001. Зібр., Визн.: І.І. Мойсієнко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Присадибна ділянка. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Рудеральне угруповання. 11 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Corispermum hyssopifolium* L.**

Сумська обл., м. Конотоп. Пустир; на пісках. 22 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Kochia prostrata* (L.) Schrad.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Kochia scoparia* (L.) Schrad.**

Сумська обл., м. Середина-Буда, по вул. Новгород-Сіверська. Насип залізниці. 12 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середина-Буда, залізнична станція "Зернове". Залізничний насип; рудеральне угруповання. 28 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Salicornia europaea* L. див. *Salicornia prostrata* Pall.**

***Salicornia prostrata* Pall.**

(*Salicornia europaea* L.) Херсонська обл., Скадовський р-н, с.м.т. Лазурне, о-в Джарилгач. Солончак. 08 IX 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Polygonaceae Juss.

***Persicaria amphibia* (L.) Delarbe**

(*Polygonum amphibium* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; сіножать; лука *Festuca rubra* + *Deschampsia cespitosa*. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Persicaria dubia* (Stein) Fourg.**

(*Polygonum mite* Schrank) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 76, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги через вільшняк. 24 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Persicaria hydropiper* (L.) Delarbe**

(*Polygonum hydropiper* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Замкнута западина на луці; лука. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Persicaria maculosa* S.F.Gray**

(*Polygonum persicaria* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Просіка серед соснового лісу. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

(*Polygonum persicaria* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс; узбіччя дороги. 27 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Persicaria minor* (Huds.) Opiz**

(*Polygonum minus* Huds.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; волога лука. 14 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Persicaria scabra* (Moench) Moldenke**

(*Polygonum scabrum* Moench) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; невелика замкнута западина на луці. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Polygonum amphibium L. див. ***Persicaria amphibia*** (L.) Delarbe

Polygonum aviculare L. s.str.

(*Polygonum monspeliense* Triébaud ex Pers.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; узбіччя дороги. 12 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Polygonum bellardii All. s.str.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, між кв. 95 та 96, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги, просіка; пісок. 13 IX 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; справжня лука; узбіччя дороги. 22 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; прирусовий вал; лука костриці червоної. 23 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Polygonum hydropiper L. див. ***Persicaria hydropiper*** (L.) Delarbe

Polygonum minus Huds. див. ***Persicaria minor*** (Huds.) Opiz

Polygonum mite Schrank див. ***Persicaria dubia*** (Stein) Fourr.

Polygonum monspeliense Triébaud ex Pers. див. ***Polygonum aviculare*** L. s.str.

Polygonum persicaria L. див. ***Persicaria maculosa*** S.F.Gray

Polygonum scabrum Moench див. ***Persicaria scabra*** (Moench) Moldenke

Rumex acetosa L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Галявина в сосновому лісі ліщиновому; край дороги. 28 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Rumex acetosella L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Просіка серед соснового лісу. VIII 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Rumex crispus L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Лука *Briza media*. 11 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Rumex maritimus L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Угруповання однорічників на місці затоплення весняними водами луки. 13 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Rumex obtusifolius L. subsp. *sylvestris* (Lam.) Čelak.

(*Rumex sylvestris* (Lam.) Wallr.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; зарості чагарників. 25 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 3-х аркушів).

Rumex sylvestris (Lam.) Wallr. див. ***Rumex obtusifolius*** L. subsp. *sylvestris* (Lam.) Čelak.

Rumex thyrsiflorus Fingerh.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука *Agrostis gigantea*. 22 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Clusiaceae Lindl. (*Hypericaceae* Juss.)

Hypericum maculatum Crantz

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога через верещатник на вирубці. 28 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Остепнена лука. 18 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пристаричний вал у заплаві р. Десна; лука *Festuca rubra*. 22 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Hypericum perforatum L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вересове пустище на місці вирубки та молодих культур сосни. 28 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мітлицева лука (домінує *Agrostis gigantea*). 22 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Violaceae Batsch.

Viola canina L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, на сх. від ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Щучникова лука. 27 VI 1999. Зібр.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Viola hirta L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 95, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 03 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Viola matutina Klokov

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача", кв. 46. Сосновий ліс злаково-зеленомоховий; узбіччя дороги; на піску. 14 VI 2007. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Viola montana L. s.str.

Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Фаївка. Блюдеподібне зниження серед перелогів. 16 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Viola uliginosa Besser

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 103, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото з *Carex juncella*. 04 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Cistaceae Juss.

Helianthemum chamaecistus Mill.

(*Helianthemum ovatum* (Viv.) Dunal) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу; лука *Festuca rubra*. 13 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

(*Helianthemum ovatum* (Viv.) Dunal) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сухе узлісся соснового лісу; угруповання *Thymus marschallianus*. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Helianthemum ovatum (Viv.) Dunal див. *Helianthemum chamaecistus* Mill.

Brassicaceae Burnett

Alliaria petiolata (M.Bieb.) Cavara & Grande

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Молоді насадження липи в широколистяному лісі. 05 V 1995. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: М.Г. Баштовий.

Alyssum gymnopodium P.Smirn.

Луганська обл., Біловодський р-н, с. Бараниківка. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Arabidopsis thaliana (L.) Heynh.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Лука *Briza media*. 30 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Barbarea stricta Andrz.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Торф'яниста лука; узбіччя пішохідної доріжки. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Berteroa incana (L.) DC.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Сумський р-н, окол. с. Залізняки. Узбіччя дороги; пісок. 10 V 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Brassica campestris L.

Сумська обл., м. Середино-Буда, схил до р. Ластівка. 13 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Cardamine amara L.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуша", ПЗ "Медобори". Берег струмка у глибокому яру; грабовий ліс. 02 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Молчанівка. Берег струмка; вільшняк. 18 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середино-Буда, лісопарк "Мирщина". Вздовж русла струмка; вільшняк. 16 V 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Притерасна частина р. Десна; вільшняк папоротевий. 09 VI 2004. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Cardamine dentata* Schult.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; лука *Festuca rubra* + *Poa pratensis*. 14 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Попова яма", НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука з домінуванням *Carex acuta*. 20 V 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Cardamine impatiens* L.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Заплава р. Псел; вологе пониження на луці. 24 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.С. Родінка.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, між кв. 84 та 85, НПП "Деснянсько-Старогутський". Хвойно-широколистяний ліс; просіка. 15 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Cardamine parviflora* L.,**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, ур. "Попова яма", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; смуга прибережної рослинності. 20 V 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Cardaria draba* (L.) Desv.**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Рудеральне угруповання. 02 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Dentaria quinquefolia* M.Bieb.**

Сумська обл., Сумський р-н, між селами Бездрик та Залізники. Ясеново-кленовий ліс зірочниковий з *Vinca minor*. 10 V 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Сумський р-н, між селами Бездрик та Залізники. Ясеново-кленовий ліс зірочниковий. 10 V 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Переліг. 02 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середино-Буда, біля контори НПП "Деснянсько-Старогутський". 17 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Draba nemorosa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Лука трясушки середньої. 03 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Червоно-кострицева лука; на порушених місцях. 12 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Erophilia verna* (L.) Besser**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Збита лука. 02 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Erysimum* sp.**

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". На крейді. 29 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Erysimum cheiranthoides* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с.м.т. Заводське, РЛП "Сеймський". Торф'яниста лука; на порях кабанів. 01 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Hesperis sibirica* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Лизогубівка, РЛП "Сеймський". Лука край болота; під одиничним деревом вільхи клейкої. 01 VI 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Lepidium latifolium* L.**

Сумська обл., м. Середино-Буда, товарне відділення станції "Зернове". 15 VII 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Lepidium ruderale* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Стрімкий схил борової тераси; пісок. 10 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Neslia paniculata* (L.) Desv.**

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Rorippa amphibia* (L.) Besser**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег р. Улиця; у воді. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Rorippa palustris* (L.) Besser**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, між кв. 93 та 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Просіка. 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег меліоративної канави. 13 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; зниження. 20 VII 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Sisymbrium altissimum* L.**

Сумська обл., м. Конотоп. Глиняний кар'єр; рудеральне угруповання. 04 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Sisymbrium volgense* M.Bieb. ex Fourn.**

(*Sisymbrium volgense* M.Bieb. ex Fourn.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Насип залізниці Ворожба-Унеча. 13 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Sisymbrium volgense M.Bieb. ex Fourn. див. ***Sisymbrium volgense* M.Bieb. ex Fourn.**

***Turritis glabra* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 127, НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил насипу. 12 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Resedaceae S.F.Gray

***Reseda lutea* L.**

Тернопільська обл., м. Гусятин. Насип залізниці. 07 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Сумська обл., Шосткинський р-н, окол. с. Свірж. Переліг; пирійна стадія. 31 V 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Salicaceae Mirbel

***Populus balsamifera* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, територія с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Зелені насадження. 17 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix acutifolia* Willd.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". Молоді культури сосни з незімкнутими кронами; пісок. 25 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix alba* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Одиначне дерево на заплавах луках. 12 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Путивльський р-н, с. Лінове, заказник "Монастирський ліс". Біловербово-вільховий ліс яглицевий. 18 V 1999. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Salix aurita* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, Старогутське л-во, кв. 105, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото. 17 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 115, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мезотрофне болото з домінуванням *Carex vesicaria* та *C. rostrata*. 18 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix caprea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; сосновий ліс чорницево-зеленомоховий. 05 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Salix cinerea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березово-сосновий ліс чорницевий. 05 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Salix fragilis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Берег запущеного ставу. 13 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix lapponum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 105, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Мезотрофне болото. 17 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Salix myrtilloides* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 105, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Мезотрофне осоково-пухівкове болото. 17 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix pentandra* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Зарості чагарників. 11 VI 1997. Зібр.,
Визн.: С.М. Панченко.

***Salix rasmarinifolia* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий
ліс зеленомоховий. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Еумезотрофне болото. 16 VII 1997. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 32, НПП "Деснянсько-
Старогутський". Евтрофне болото. 17 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Олігомезотрофне болото *Carex juncella* + *Comarum palustre* + *Sphagnum sp.* 17 VI 1999. Зібр., Визн.:
С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 5 км на пн. від с. Очкине, ур. "Дубицьке", НПП "Деснянсько-
Старогутський". Грива в заплаві р. Десна; серед лук *Alopecurus pratensis* та *Calamagrostis canescens*.
04 VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 2 км на пд. від с. Боровичі, окол. бази "Боровичанка", НПП
"Деснянсько-Старогутський". Лука. 28 IV 2006. Зібр., Визн.: Г.П. Степаненко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р.
Десна; волога лука. 23 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix starkeana* Willd.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 31, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Торф'яниста лука *Holcus lanatus*. 14 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 5 км на пн. від с. Очкине, ур. "Дубицьке", НПП "Деснянсько-
Старогутський". Грива в заплаві р. Десна; серед лук *Alopecurus pratensis* та *Calamagrostis canescens*.
04 VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Salix triandra* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 115, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Мезотрофне болото з домінуванням *Carex vesicaria* та *C. rostrata*. 18 VI 1999. Зібр., Визн.:
С.М. Панченко.

***Salix viminalis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег
осушувальної канами. 28 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко (2 дублети).

Ericaceae Juss.

***Andromeda polifolia* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сфагнове
болото. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-
Старогутський". Мезотрофне болото. 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 6, НПП "Деснянсько-Старогутський".
Оліготрофне болото. 15 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.**

Псковська обл., Себежський р-н, НПП "Себежський". Сосновий бір. 22 V 2009. Зібр., Визн.:
С.М. Панченко.

***Calluna vulgaris* (L.) Hull**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко (2 дублети).

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс чорницевий. 28 VII 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Chamaedaphne calyculata* (L.) Moench**

Псковська обл., Себежський р-н, НПП "Себежський". Мезотрофне болото. 22 V 2009. Збір.: С.М. Панченко, Г.Ю. Конечная. Визн.: Г.Ю. Конечная.

***Ledum palustre* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сфагнове болото. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

***Oxycoccus palustris* Pers.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 65, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лісове болото *Pinus sylvestris-Oxycoccus palustris+Eriophorum vaginatum*. 12 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сфагнове болото. VIII 1999. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.

***Vaccinium myrtillus* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс. 20 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вологі соснові ліси; часто. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 25 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 115, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мінеральна грива серед мезотрофного болота; сосново-березовий ліс брусницево-зеленомоховий. 18 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Vaccinium uliginosum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото. 24 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сирий сосновий ліс. 25 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Vaccinium vitis-idaea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Pyrolaceae Dumort.

***Chimaphila umbellata* (L.) W.Barton**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 23 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

***Moneses uniflora* (L.) A.Gray**

Івано-Франківська обл., г. Говерла, Карпатський НПП. Ялиновий ліс. 10 VI 2005. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Псковська обл., Себежський р-н, НПП "Себежський". Заплава р. Лопушинка; сосново-ялиновий ліс сфагновий. 13 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Pyrola chlorantha* Sw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Культура сосни з ялиною; чорничник. 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс чорницево-зеленомоховий. 24 IV 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Псковська обл., Себежський р-н, НПП "Себежський". Сосновий ліс зеленомоховий. 08 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Pyrola media* Sw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 128, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс крушиновий. 17 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Pyrola minor* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся дубово-соснового лісу. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Pyrola rotundifolia* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс крушиновий; узлісся. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 84, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березовий ліс різнотравний з переважанням лучно-болотних видів. 30 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий. 18 IX 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-ялиново-сосновий ліс. 18 IX 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Monotropaceae Nutt.

Hypopitys monotropa Grantz див. *Monotropia hypopitys* L.

***Monotropia hypopitys* L.**

(*Hypopitys monotropa* Grantz) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 26 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Empetraceae S.F.Gray

***Empetrum nigrum* L.**

Псковська обл., Себежський р-н, НПП "Себежський". Мезотрофне болото. 22 V 2009. Зібр.: С.М. Панченко, Г.Ю. Конечная. Визн.: Г.Ю. Конечная.

Primulaceae Vent.

***Anagallis arvensis* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Попівка. Поле із зерновими. 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Androsace septentrionale* L.**

Московська обл., Солнечногорський р-н, Солнечногорський лісгосп. Вирубка. 29 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Hottonia palustris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дно висохлої канави. 26 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 13 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, зх. окол. с. Очкине; НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; випас; пересихаюча стариця. 26 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lysimachia vulgaris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Naumburgia thyrsoiflora* (L.) Rechb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мезотрофне болото. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Primula veris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 5 км на пд. від с. Пигарівки. Лука. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: Г.П. Степаненко.

***Trientalis europaea* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, Конотопське л-во, кв. 54, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс крушиново-чорницевий. 18 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Malvaceae Juss.

Althaea officinalis L.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм; лука. 13 VII 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Lavatera thuringiaca L.

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Вирівка. Узбіччя дороги; лука, випас. 09 VII 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Lavatera trimestris L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Палісадник. 18 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Malva mauritiana L.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуща", ПЗ "Медобори". Край дороги; узлісся. 02 IX 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Euphorbiaceae Juss.

Euphorbia amygdaloides L.

Львівська обл., окол. м. Моршин. Ялиново-буковий ліс. 06 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Euphorbia angulata Jacq.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуща", ПЗ "Медобори". Розріджений грабовий деревостан. 03 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Euphorbia helioscopia L.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка, ПЗ "Медобори". Поле; посів гречки. 01 IX 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Euphorbia palustris L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; волога лука. 12 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Euphorbia peplus L.

Сумська обл., м. Суми. Рудеральне угруповання. 1999. Збір.: Т.І. Мельник. Визн.: С.М. Панченко.

Euphorbia sequierana Neck.

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". 29 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Euphorbia virgata Waldst. & Kit.

(*Euphorbia virgultosa* Klokov) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 108, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги у сосновому лісі ліщиновому. 21 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Euphorbia virgultosa Klokov див. *Euphorbia virgata* Waldst. & Kit.

Grossulariaceae DC.

Ribes rubrum L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Очкинське л-во, кв. 27; ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс ліщиновий. 29 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий. VIII 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Crassulaceae DC.

Hylotelephium polonicum (Błocki) Holub

(*Sedum ruprechtii* (Jalas) Omelczuk) Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, РЛП "Сеймський". Галявина серед соснового лісу. 20 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Sedum acre L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Прируслена частина заплави р. Улиця; угруповання *Festuca rubra*. 11 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Sedum ruprechtii (Jalas) Omelczuk див. *Hylotelephium polonicum* (Błocki) Holub

Sedum sexangulare L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір". Тераса р. Десна; галявина у сосновому лісі; на піску. 12 VII 1997. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Saxifragaceae Juss.

Chrysosplenium alternifolium L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вільшняк. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуша", ПЗ "Медобори". Берег струмка у глибокому яру. 02 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Parnassiaceae S.F.Gray

Parnassia palustris L.

Івано-Франківська обл., окол. м. Ворохта, Карпатський НПП. Лука. 10 VI 2005. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Droseraceae Salisb.

Drosera rotundifolia L.

Брянська обл., Суземський р-н, пам'ятник природи "Озерки". Осоково-сфагнове болото. 12 VII 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Ю.П. Федотов (2 дублети).

Rosaceae Juss.

Agrimonia eupatoria L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Суха лука на підвищенні. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Agrimonia pilosa Ledeb.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача". Борва тераса р. Десна; сосновий ліс. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Agrimonia procera Wallr.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Зарості чагарників на березі р. Свига; випасання худоби. 27 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Рудеральне угруповання на колишньому поселенні. 30 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край болота; прогін худоби. 28 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Alchemilla sp.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука. 21 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Amelanchier spicata (Lam.) K.Koch

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс. VIII 2007. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Comarum palustre L. див. *Potentilla palustris* (L.) Scop.

Crataegus curvisepala Lindm.

Сумська обл., м. Середина-Буда, вул. Юловська. Узбіччя дороги. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Filipendula ulmaria (L.) Maxim.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 102, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука біля евтрофного болота. 28 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Filipendula vulgaris Moench

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Суха лука. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Fragaria ananassa Duchesne див. *Fragaria* × *ananassa* (Duchesne) Duchesne

Fragaria × *ananassa* (Duchesne) Duchesne

(*Fragaria ananassa* Duchesne) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 47 та 48, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся. 17 VI 2009. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Fragaria moschata (Duchesne) Weston

Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Прудище, Прудищанське л-во, кв. 71, діл. 4, заказник "Прудищанський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 15 VI 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Fragaria viridis* Duchesne,**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс злаковий. 28 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Geum aleppicum* Jacq.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, Старогутське л-во, кв. 82, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога у дубовому лісі волосистоосоковому. 18 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Geum rivale* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Болотиста ділянка серед широколистяного лісу. 02 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Волога лука. VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Geum urbanum* L.**

Сумська обл., окол. м. Конотоп. Лука. 02 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (3 дублети).

Сумська обл., Конотопський р-н, між селами Селище та Вирівка, РЛП "Сеймський". Лісова галявина; лука. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Padus avium* Mill.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 95, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 19, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-зірочниковий. 15 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Padus serotina* (Ehrh.) Ag.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Кам'янське л-во, кв. 9. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: Г.П. Степаненко.

***Physocarpus opulifolius* (L.) Maxim.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 128, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вирубка. 22 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla arenaria* Borkh. див. *Potentilla incana* P.Gaertn., B.Mey. & Scherb.**

***Potentilla argentea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla erecta* (L.) Raeusch.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука. 06 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla impolita* Wahlenb. див. *Potentilla neglecta* Baumg.**

***Potentilla incana* P.Gaertn., B.Mey. & Scherb.**

(*Potentilla arenaria* Borkh.) Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Остепнена лука на схилі. 09 V 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla neglecta* Baumg.**

(*Potentilla impolita* Wahlenb.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Сви́га; біля гирла; піщана дюна; угруповання *Corynephorus canescens*. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla obscura* Willd.**

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla palustris* (L.) Scop.**

(*Comarum palustre* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Купинове болото. 25 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

(*Comarum palustre* L.) Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки. Волога лука в притерасній частині заплави р. Сейм. 04 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla reptans* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Лизогубівка, заказник "Єзучський". Торфовище осушене; лука костриці чорвоної. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potentilla supina* L.**

Сумська обл., м. Середино-Буда, вокзал станції "Зернове". Залізнична коля. 15 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Prunus cerasifera* Ehrh.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 65 та 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; вздовж просіки; одиничне деревце. 17 VI 2009. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Я.П. Дідух.

***Rosa biserrata* Mérat**

(*Rosa dumalis* Bechst.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. В палісаднику. 17 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Rosa dumalis Bechst. див. ***Rosa biserrata* Mérat**

***Rosa majalis* Herrm.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Тераса р. Улиця; дубово-сосновий ліс. 16 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, пд.-зх. частина ур. "Острів", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу злакового. 14 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Боравіє", НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана дюна в заплаві р. Десна; узлісся. 26 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил борової тераси р. Десна; узлісся соснового лісу злаково-зеленомохового. 03 VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". 20 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Rosa rugosa* Thunb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Присадибна ділянка. 20 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Rubus nessensis* W.Hall**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 24 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Rubus saxatilis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс з ліщиною. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Sanquisorba officinalis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука. 28 VII 1996. Зібр.: Т.Л. Андрієнко. Визн.: О.І. Прядко.

***Sorbaria sorbifolia* (L.) A.Braun**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 134. 15 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Кахановський (2 дублети).

***Sorbus aucuparia* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Біля пониження із сфагнами; сосновий ліс чорницево-зеленомоховий. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (4 дублети).

***Spiraea hypericifolia* L.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Spiraea salicifolia* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Гаврилова Слобода. Узбіччя дороги Середина-Буда – Стара Гута. 08 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Fabaceae Lindl.

***Amorpha fruticosa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 92, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 14 VI 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Anthyllis macrocephala* Wender.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Суха лука. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

- Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука *Agrostis tenuis* на піщаних дюнах; випас худоби. VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Astragalus albicaulis* DC.**
Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.
- Astragalus arenarius* L.**
Чернігівська обл., Щорський р-н, окол. с. Єліне. Борова тераса р. Снов; розріджений сосновий ліс зеленомоховий. 20 VII 2009. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Astragalus cicer* L.**
Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Горки. Стрімкий схил правого корінного берега р. Десна; остепнена лука. 13 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Astragalus danicus* Retz.**
Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Astragalus glycyphyllos* L.**
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, Конотопське л-во, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Вирубка широколистяного лісу. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, Конотопське л-во, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Вирубка кленово-дубового лісу волосистоосокового. VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Узлісся ясеню лісу. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Astragalus onobrychis* L.**
Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". Степ. 29 V 03. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Astragalus subuliformis* DC.**
Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". На крейді. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.
- Astragalus testiculatus* Pall.**
Луганська обл., Біловодський р-н, с. Бараниківка. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Caragana frutex* (L.) K.Koch**
Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". Схил; степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Caragana scythica* (Kom.) Pojark.**
Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Chamaecytisus ruthenicus* (Fisch. ex Wolf) Klášková**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 24 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий з орляком. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Coronilla varia* L. див. *Securigera varia* (L.) Lassen**
- Genista germanica* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 33 та 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Молоді культури сосни порослі мітлицею гігантською та куничником наземним. 15 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Genista tinctoria* L.**
Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Таранське, РЛП "Сеймський". Борова тераса р. Сейм; узлісся соснового лісу. VI 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Lathyrus niger* (L.) Bernh.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Нововасилівське". Ділянка дубового лісу; галявина. 28 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Шосткинський р-н, на пд. від с. Каліївка. Дубовий ліс різнотравно-злаковий. 11 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, на пн. від с. Шаболтасівка, ур. "Шаболтасівський ліс". Березовий ліс злаково-різнотравний. 15 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lathyrus pallescens* (M.Bieb.) K.Koch**

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lathyrus palustris* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Сира лука. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; угруповання осоки омської. 24 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lathyrus pannonicus* (Jacq.) Garcke**

Сумська обл., Лебединський р-н, ПЗ "Михайлівська цілина". Остепнена лука. 27 IV 1999. Зібр.: Л.Г. Шеремет. Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Лебединський р-н, ПЗ "Михайлівська цілина". Остепнена лука. VI 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lathyrus pisiformis* L.**

Сумська обл., Глухівський р-н, с. Слоут, Слоутське л-во, кв. 84, заказник "Верхньоесманський". Дубовий ліс. 20 V 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Lathyrus pratensis* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Лука в заплаві р. Сейм. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука тонконога лучного. 25 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lathyrus sylvestris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Нововасилівське". Узлісся дубово-соснового лісу. 14 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся; суха лука з домінуванням *Agrostis gigantea*. 17 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Рудеральне угруповання; узбіччя дороги; чагарники. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lathyrus tuberosus* L.**

Сумська обл., м. Конотоп, вздовж шосе Конотоп – Батурич 2-й км. Лука. 16 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lotus arvensis* Pers.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 19 та 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога серед молодих культур сосни. 15 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Lotus corniculatus* L.,**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Лука. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Medicago falcata* L. agg.**

Сумська обл., м. Середино-Буда. Насип залізниці; рудеральне угруповання. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Medicago lupulina* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 70 та 71, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу ліщинового. 26 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Medicago sativa* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Лизогубівка, РЛП "Сеймський". Насип залізниці. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Лизогубівка, РЛП "Сеймський". Насип залізниці. 13 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Ononis arvensis* L.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Центральна заплава р. Псел; щучникова лука. 20 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: О.С. Родінка.

***Oxytropis pilosa* (L.) DC.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Securigera varia* (L.) Lassen**

(*Coronilla varia* L.) Сумська обл., Конопотський р-н, с. Вирівка. Лука. 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium alpestre* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, зх. частина кв. 71, НПП "Деснянсько-Старогутський". Галявина; сосновий ліс. 26 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium arvense* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пісок; узбіччя дороги. 16 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium aureum* Pollich**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 33 та 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги серед вирубки; просіка. 15 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Переліг. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Trifolium campestre* Schreb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium hybridum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, між кв. 33 та 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога серед молодих культур сосни. 15 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". 25 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium medium* L.**

Сумська обл., Конопотський р-н, окол. с. Вирівка. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium montanum* L.**

Сумська обл., Конопотський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс злаковий; культури до 40 років. 01 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium repens* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги на просіці. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium sativum* (Schreb.) Crome**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Трав'яне угруповання; випас. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Trifolium spadiceum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Кострицево-різнотравна лука; післялісова. 13 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся дубово-соснового лісу яглицевого; біля вологої луки *Poa pratensis*. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Vicia angustifolia* Reichard**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край поля з багаторічними травами; узлісся соснового лісу. 23 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Vicia cassubica* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 17, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вирубка на місці широколистяного лісу. 15 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 23, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс орляковий. 15 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

***Vicia cracca* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся березово-соснового лісу; біля вологої луки *Poa pratensis*. 25 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Остепнена лука. 18 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середина-Буда, біля залізничної станції "Зернове". Трав'яне угруповання лучного типу. 15 VII 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Vicia dumetorum* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Лісова галявина. 06 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Vicia pisiformis* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуща", ПЗ "Медобори". Узлісся грабового лісу. 02 IX 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Vicia sepium* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. VII 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 47 та 48, НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил насипу дамби через болото *Carex juncella*; високотравне угруповання і чагарники. 14 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Vicia sylvatica* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Лісова галявина. 06 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Vicia tetrasperma* (L.) Schreb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука тонконогово-кострицево-різнотравна. 13 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Vicia villosa* Roth,**

Сумська обл., Конотопський р-н, с.м.т. Заводське. Насип залізниці. 13 VII 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу біля поля багаторічних трав. 23 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Lythraceae J.St.-Hil.

***Peplis portula* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; ефемерна водойма край дороги. 12 VII 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Onagraceae Juss.

***Circaea alpina* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил борової тераси р. Десна; вільшняк. 21 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 25 V 2010. Збір., Визн.: Г.О. Клименко.

***Circaea lutetiana* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 6 км на пн. від с. Очкине, ур. "Дубицьке", НПП "Деснянсько-Старогутський". Ясеново-дубовий ліс у заплаві р. Десна. 28 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Epilobium adenocaulon* Hausskn.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Журавка. Замкнуте зниження серед поля з озимим житом. 19 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Свига; край болота з *Carex vesicaria*. 19 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Epilobium palustre* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото очеретяно-ситничковидноосокове. 17 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Притерасна частина заплави р. Улиця; угруповання з домінуванням комиша лісового. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег меліоративної канами. 13 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, між селами Білоусівка та Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса на березі р. Улиця. 30 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Epilobium parviflorum* Schreb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука з *Deschampsia cespitosa*; на порушенні дернини. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, Новомутинське л-во, кв. 63, РЛП "Сеймський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 25 IX 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Epilobium pseudorubescens* A.K.Skvortsov**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край болота з домінуванням *Carex vesicaria*. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Epilobium roseum* Schreb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 85, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березовий ліс молінієвий. 16 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Oenothera biennis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стрімкий схил корінного берега р. Знобівка; пісок. 12 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середина-Буда. Насип залізниці. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Trapaceae Dumort.

***Trapa natans* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Hippuridaceae Link

***Hippuris lanceolata* Retz. див. *Hippuris vulgaris* L.**

***Hippuris vulgaris* L.**

(*Hippuris lanceolata* Retz.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; берег рукава Десенка; під берегом. 13 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

(*Hippuris lanceolata* Retz.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег рукава Десенка. 26 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Myriophyllum spicatum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". стариця р. Десна; у воді. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Aceraceae Juss.

***Acer campestre* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Листяний ліс. 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Acer tataricum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка. Лісосмуга навколо фруктових садів. 25 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Linaceae DC. ex S.F.Gray

***Linum catharticum* L.**

Івано-Франківська обл., окол. м. Ворохта, Карпатський НПП. Лука. 10 VI 2005. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Linum tenuifolium* L.**

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". Крейдяні відслонення. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.

***Linum ucrainicum* (Griseb. ex Planch.) Czern.**

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". Крейдяні відслонення. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.

Oxalidaceae R.Br.

***Oxalis acetosella* L.**

Львівська обл., окол. м. Моршин. Ялицево-буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Xanthoxalis fontana (Bunge) Holub див. *Xanthoxalis stricta* (L.) Small

***Xanthoxalis stricta* (L.) Small**

(*Xanthoxalis fontana* (Bunge) Holub) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 93 та 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Просіка серед соснового лісу ліщинового; тінисте місце. 13 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Geraniaceae Juss.

***Geranium palustre* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с.м.т. Заводське, заказник "Єзучський". Зарості верби біля болота. 13 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Селище, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм; лука. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 79, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Чернь; узлісся дубового лісу конвалієво-зірочникового; біля заростей кропиви. 24 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Geranium phaeum* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Грабовий ліс. 05 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Geranium pratense* L.**

Сумська обл., м. Суми, парк ім. І. Кожедуба. Заплава р. Псел; лука. 01 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Geranium pusillum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги на дамбі. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Geranium sibiricum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Сільський парк. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Geranium sylvaticum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 33, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вирубка на місці соснового лісу ліщинового. 16 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Polygalaceae Dumort.

***Polygala decipiens* Besser**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лучнотонконогово-щучникова лука. 22 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Polygala sibirica* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука. 12 VII 1997. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Polygala vulgaris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Гаврилова Слобода. Пустишна лука *Nardus stricta*. 23 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Заболочена кострицево-тонконогова лука з моховим ярусом із сфагнів. 12 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Polygala wolfgangiana* Besser ex Ledeb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 4 км на пн.-зх. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука *Trisetum flavescens*. 22 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Apiaceae Lindl.

***Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Сільський парк. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Carum carvi* L.**

Сумська обл., м. Конотоп, вул. Рябошапко. Глиняний кар'єр. 22 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Chaerophyllum prescottii* DC.**

Чернігівська обл., Ічнянський р-н, с. Хаєнки, Жатьківське л-во, Ічнянський НПП. Узлісся широколистяного лісу. 18 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, О.А. Жигаленко.

***Cicuta virosa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лісове болото. 26 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Трав'яне болото. 16 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Laserpitium latifolium* L.**

Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Білиця, Кремлянське л-во, кв. 58. Дубовий ліс злаково-різнотравний. 20 VI 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Peucedanum cervaria* (L.) Lapeyr.**

Сумська обл., Глухівський р-н, с. Слоут, Слоутське л-во, кв. 84, заказник "Верхньоеманський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 20 V 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Білиця, Кремлянське л-во, кв. 57, діл. 7. Дубовий ліс; молоді культури. 13 VI 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Pimpinella saxifraga* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 53, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс конвалієвий. VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Sanicula europaea* L.**

Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Шаболтасівка, ур. "Шаболтасівський ліс". Березовий ліс злаково-різнотравний. 15 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Selinium carvifolia* (L.) L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочене зниження; заплави р. Свига. 27 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: О.І. Прядко.

***Seseli campestre* Besser**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Torilis japonica* (Houtt.) DC.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 2 км на зх. від с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег р. Улиця; під одиничним деревом *Alnus glutinosa*. 30 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Trinia multicaulis* Schischk.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Rhamnaceae Juss.

***Frangula alnus* Mill.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". В сирих місцях. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Santalaceae R.Br.

***Thesium procumbens* C.A.Meу.**

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Остепнена лука. 29 V 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Чернігівська обл., Ічнянський р-н, Ічнянський НПП. Узлісся світлого дубового лісу. 19 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, О.А. Жигаленко.

Loranthaceae Juss.

***Viscum album* L.**

Сумська обл., м. Суми, вул. Кірова. Сквер; паразитує на горобині звичайній. 09 V 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Oleaceae Hoffsgg. & Link

***Ligustrum vulgare* L.**

Сумська обл., м. Конотоп. Жива огорожа. 22 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Кохановський.

***Syringa vulgaris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 128, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу на терасі р. Улиця. 23 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Caprifoliaceae Juss.

Linnaea borealis L.

Ленінградська обл., Сіверський лісовий масив. Ялиновий ліс квасеницево-папоротевий. 26 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Sambucus nigra L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 52, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вирубка на місці соснового лісу з ліщиною. 26 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Sambucus racemosa L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс з кострицею овечою. 11 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Adoxaceae Trautv.

Adoxa moschatellina L.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Сарнавшина, РЛП "Сеймський". Заплава р. Єзуч; ясеново-липовий ліс яглицевий. 30 IV 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Valerianaceae Batsch

Valeriana exaltata J.C.Mikan див. *Valeriana officinalis* L.

Valeriana officinalis L.

(*Valeriana exaltata* J.C.Mikan) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 29, НПП "Деснянсько-Старогутський". Низинне болото. 28 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

(*Valeriana exaltata* J.C.Mikan) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Зарості верби на луці. 16 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

(*Valeriana exaltata* J.C.Mikan) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 102, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука; різотрав'я + *Deschampsia cespitosa*. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

(*Valeriana exaltata* J.C.Mikan) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 102, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Dipsacaceae Juss.

Knautia arvensis (L.) Coult.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Долина р. Сейм; трясучкова лука. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу злакового. 28 VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Knautia dipsacifolia Kreutzer див. *Knautia maxima* (Opiz) Ortmann

Knautia maxima (Opiz) Ortmann

(*Knautia dipsacifolia* Kreutzer) Сумська обл., пн. окол. м. Конотоп, ур. "Попівський яр". Підніжжя схилу; лука. 21 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Scabiosa ochroleuca L.

Сумська обл., пн. окол. м. Конотоп. Залишений глиняний кар'єр. 12 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Succisa pratensis Moench

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Aporcynaceae Juss.

Vinca minor L.

Сумська обл., м. Середино-Буда, біля лісопарку "Мирищина". 18 V 2003. Зібр., Визн.: М.В. Шевера, С.М. Панченко.

Asclepiadaceae R.Br.

Vincetoxicum hirundinaria Medik.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, РЛП "Сеймський". Узлісся соснового лісу. 20 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Gentianaceae Juss.

Gentiana pneumonanthe L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, Старогутське л-во, біля кв. 77-80, НПП "Деснянсько-Старогутський". Улісся. 26 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Край евтрофного болота в заплаві р. Десна; зарості верби з молінією голубою. 13 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Menyanthaceae Dumort.

***Menyanthes trifoliata* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 42, НПП "Деснянсько-Старогутський". Купинове болото. 25 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото. 15 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Nymphoides peltata* (S.G.Gmel.) O.Kuntze**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 14 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Rubiaceae Juss.

***Asperula cynanchica* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка. Переліг. 01 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Asperula tephrocarpa* Czern. ex M.Pop. & Chrshan.**

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". На крейді. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.

***Galium intermedium* Schult.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс ліщиновий. 21 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: О.І. Прядко, Т.Л. Андрієнко.

***Galium mollugo* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Трирічні культури сосни звичайної. 09 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс крушиново-конвалієво-чорницевий. 13 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Лука. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Galium odoratum* (L.) Scop.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 96, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс ліщиновий. 09 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galium palustre* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". Обводнений вільшняк. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; справжня лука. 17 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; лука *Phalaroides arundinacea*. 25 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; лука. 20 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galium ruthenicum* Willd.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galium spurium* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Посів озимих. 10 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galium tinctorium* (L.) Scop.**

Брянська обл., Суземський р-н, БЗ "Брянський ліс". Сосново-дубовий ліс різнотравний, світлий. 27 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: О.І. Євстигнєєв.

***Galium uliginosum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочена лука. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galium verum* L.**

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Суха лука. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Polemoniaceae Juss.

***Polemonium caeruleum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сира лука біля болота. 25 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото. 25 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Волога лука. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Cuscutaceae Dumort.

***Cuscuta europaea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава струмка Грузький; угруповання кропиви та гадючника в'язолистого. 01 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Cuscuta lupuliformis* Krock.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; чагарники *Salix triandra*; паразитує на вербах. 24 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся; притерасний вільшняк. 30 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Hydrophyllaceae R.Br.

***Phacelia tanacetifolia* Benth.**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Пустир. V 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Boraginaceae Juss.

***Borago officinalis* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Присадибна ділянка. 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Cynoglossum officinale* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Попівка, ур. "Попівський яр". Лісосмуга з дубу черешчатого. 22 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Штучний глинистий ґрунт. 23 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Echium vulgare* L.**

Сумська обл., м. Конотоп. Залишений глиняний кар'єр; сухо; лука. 12 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lappula squarrosa* (Retz.) Dumort.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги. VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lithospermum officinale* L.**

Сумська обл., Путивльський р-н, с. Солнцево. Схил балки південної експозиції. 10 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Торф'яниста лука; узлісся. 14 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Насип залізниці; рудеральне угруповання. 24 V 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lycopsis arvensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; посів. 02 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Myosotis arvensis* (L.) Hill**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Стара Гута, на пд. від кв. 109 Старогутського л-ва. Поле; посів льону. 13 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 124, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Дорога через торф'янисту луку. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача", біля мисливської бази. Узбіччя дороги у дубово-сосновому лісі крушиновому. 18 V 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Myosotis cespitosa K.F.Schultz див. ***Myosotis laxa* Lehm.**

***Myosotis laxa* Lehm.**

(*Myosotis cespitosa* K.F.Schultz) Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; луки. 14 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

(*Myosotis cespitosa* K.F.Schultz) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука з домінуванням різнотрав'я (*Potentilla erecta*, *Geum rivale*) та *Deschampsia cespitosa*. 18 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

(*Myosotis cespitosa* K.F.Schultz) Сумська обл., Середино-Будський р-н, 4 км на пн. від с. Очкине, ур. "Попова яма", НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука з домінуванням *Festuca rubra*; порушення дернини. 20 V 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Myosotis micrantha* Pall. ex Lehm.**

Сумська обл., Конотопський р-н, між селами Кузьки та Жолдаки, РЛП "Сеймський". Борова тераса р. Сейм; узбіччя дороги; на пісках. 18 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Myosotis micrantha* Pall. ex Lehm.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Переліг. 05 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, парк ім. І. Кожедуба. Будівельний майданчик. 01 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Myosotis sparsiflora* J.C.Mikan ex Pohl**

(*Strophostoma sparsiflora* (Pohl) Turcz.) Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. 01 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

(*Strophostoma sparsiflora* (Pohl) Turcz.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Василівське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болотисте зниження з домінуванням високотрав'я та осок. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщаний уступ борової тераси р. Десна; узлісся; на виносках сміття по верхній межі повеневих вод. 10 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Nonea rossica* Steven**

Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Горки. Стрімкий схил правого корінного берега р. Десна; остепнена лука. 13 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Omphalodes scorpioides* (Haenke) Schrank**

Сумська обл., Сумський р-н, на пд. від с. Пролетарське, Могрицьке л-во, кв. 39. діл. 8. Липово-кленовий ліс яглицевий; схил 10-15° пд.-зх. експозиції. 10 V 2005. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Onosma tanaitica* Klokov**

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". На крейді. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.

***Pulmonaria angustifolia* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 72, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-орляковий із суницями. 27 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Pulmonaria obscura* Dumort.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Широколистяний ліс. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Чернігівська обл., Чернігівський р-н, с.м.т. Олешівка. Дубовий ліс яглицевий. 20 IV 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Strophostoma sparsiflora (Pohl) Turcz. див. *Myosotis sparsiflora* J.C.Mikan ex Pohl

Solanaceae Juss.

Solanum dulcamara L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 111 та 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука; зарості верби. 16 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Solanum nigrum L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса на березі р. Улиця. 30 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Scrophulariaceae Juss.

Chaenorrhinum minus (L.) Lange

Сумська обл., м. Суми, вул. Кірова. Клумба. 23 IX 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; посів гречки. 13 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Euphrasia brevifolia Burn. & Gremli

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, Старогутське л-во, кв. 100, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край болота. 26 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука щучника дернистого. VII 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Червонокострицева лука з білоусом. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Залізничний насип. 13 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Lathraea squamaria L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 84, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосново-дубовий ліс волосисто-осоковий. 27 IV 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Limosella aquatica L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег ставка. 20 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Linaria dulcis Клоков

Херсонська обл., Олешківські піски. Псамофітне угруповання. 11 IX 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.І. Мойсієнко (3 дублети).

Melampyrum nemorosum L.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу ліщинового. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Pedicularis palustris L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Волога торф'яниста лука. 11 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

Rhinanthus minor L.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Прирусова частина заплави р. Улиця; червонокострицева лука. 11 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Scrophularia cretacea Fisch. ex Spreng.

Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". На крейді. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.

Scrophularia nodosa L.

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Вирівка. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Verbascum nigrum* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, Новомутинське л-во, кв. 15, Дубовий ліс злаково-різнотравний. 12 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Verbascum thapsus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 5, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся. 30 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica agrestis* L.**

Сумська обл., м. Середина-Буда, район автостанції. Рудеральне угруповання. 17 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica anagallis-aquatica* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Волога торф'яниста лука. 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса на березі струмка Грузький. 01 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Алювіальна коса на березі р. Улиця. 17 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса; р. Улиця. 25 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; лука; сирі; узбіччя дороги. 22 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Veronica arvensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Порушена плугом дернина на червонокострицевій луці. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". 24 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середина-Буда, двір контори НПП "Деснянсько-Старогутський". Рудеральне угруповання. 19 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica beccabunga* L.**

Сумська обл., м. Середина-Буда. Лука біля ставка. 28 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica chamaedrys* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Широколистяний ліс. 05 V 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica incana* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, РЛП "Сеймський". Борова тераса р. Сейм; сосновий ліс. 20 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica longifolia* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, парк ім. І. Кожедуба. Заплава р. Псел. VII.1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

Сумська обл., м. Суми, парк ім. І. Кожедуба. Заплава р. Псел. VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica montana* L.**

Львівська обл., окол. м. Моршин. Буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Veronica officinalis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу ліщинового; під дубом. 23 IX 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Veronica persica* Poit.**

Львівська обл., окол. м. Моршин. Узбіччя дороги. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Узбіччя дороги. 06 V 2007. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Veronica sclerophylla Dubovik

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Veronica scutellata L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег ставу. 20 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Veronica serpyllifolia L.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Суха лука. 23 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, РЛП "Сеймський". Лучнотонконогова лука; пасовище. 24 V 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; мітлицева лука. 22 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги. 17 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Veronica spicata L.

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Таранське, РЛП "Сеймський". VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Боравіє", НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана дюна у заплаві р. Десна; угруповання *Corynephorus canescens*. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Veronica teucrium L.

Сумська обл., Конотопський р-н. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Львівська обл., окол. м. Моршин. Буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Veronica verna L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Боровичі, база "Боровичанка", НПП "Деснянсько-Старогутський". Лучнотонконогово-тонкомітлицева лука на торф'янистих ґрунтах. 10 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Lentibulariaceae Juss.

Utricularia minor L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Водойма на місці кар'єрів. 12 VII 1997. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Utricularia vulgaris L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яний кар'єр; ас. *Lemna minor* + *Ceratophyllum demersum*. 25 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Plantaginaceae Juss.

Plantago intermedia DC.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; пониження; край дороги; вимочка. 12 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Plantago lanceolata L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піски на боровій терасі р. Улиця. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Plantago major L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 6, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога в дубово-сосновому лісі ліщиновому. 09 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Plantago stepposa Kuprian. див. ***Plantago urvillei*** Opiz

Plantago urvillei Opiz

(*Plantago stepposa* Kuprian.) Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Verbenaceae J.St.-Hil.

Verbena officinalis L.

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Заплава р. Псел; лука. 25 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: О.С. Родинка.

Lamiaceae Lindl.

Acinos arvensis (Lam.) Dandy

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Тераса р. Улиця; схил; узлісся соснового лісу злакового. 22 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Борова тераса р. Десна; пустище. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Ajuga chia Schreb.

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Ajuga genevensis L.

Сумська обл., Шосткинський р-н, на пд. від с. Каліївка. Дубовий ліс різнотравно-злаковий. 12 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Ajuga reptans L.

Сумська обл., окол. м. Конотоп. Суха лука. 02 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуща", ПЗ "Медобори". Грабовий ліс. 02 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Betonica officinalis L.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, Новомутинське л-во, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс різнотравно-злаковий. 20 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 24 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Dracocephalum ruyschiana L.

Сумська обл., Конотопський р-н, на сх. від с. Жолдаки, Новомутинське л-во, кв. 15 (пн. частина), РЛП "Сеймський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 12 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Galeopsis bifida Boenn.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Сарнавшина, заказник "Єзучський". Торф'яниста лука; на порях кабанів. 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога на заплавіній луці. 22 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Грунт торф'янистий; дорога на заплавіній луці. 22 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Щучникова лука. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Galeopsis ladanum L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги. 28 VII 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука з домінуванням *Geum rivale*; на мурашнику. 19 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Переліг. 27 VII 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Galeopsis speciosa Mill.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, ур. "Острів", заказник "Острів". Узбіччя дороги. 28 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, край поля біля кв. 109 Старогутського л-ва, НПП "Деснянсько-Старогутський". 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Glechoma hederacea L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег пересихаючого ставу на колишній гуті. 13 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Glechoma hirsuta Waldst. & Kit.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 02 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 84, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс зірочниково-волосистоосоковий. 10 V 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lycopus europaeus* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм. 1995. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Marrubium vulgare* L.**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Mentha × piperita* L.**

Сумська обл., м. Середино-Буда. Волога лука біля ставу. 28 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Origanum vulgare* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 106, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий; галявина. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Prunella vulgaris* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Галявина мішаного лісу. 15 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Salvia verticillata* L.**

Сумська обл., м. Середино-Буда, між станцією та мостом по вул. Новгород-Сіверська. Насип залізниці Київ – Москва. 17 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Scutellaria cretica* Juz.**

Луганська обл., Біловодський р-н, с. Бараниківка. На крейді. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Scutellaria galericulata* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото. 25 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вологе замкнуте пониження серед соснового лісу; угруповання верби попелястої та комиша лісового. 24 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Scutellaria hastifolia* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Лука в заплаві р. Сейм. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stachys palustris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, на пд. від кв. 109, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 13 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Красноярьське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Переліг. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stachys recta* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Узлісся дубового лісу зірочникового. 28 VI 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, Конотопське л-во, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Лісова галявина. 14 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stachys sylvatica* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 113, НПП "Деснянсько-Старогутський". Екотон між сосновим лісом та вільшняком. 25 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Дубицьке", НПП "Деснянсько-Старогутський". Ясеновий ліс з домінуванням *Glechoma hederacea*. 03 VII 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Teucrium chamaedrys* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка. Суха лука на схилі; випас. 01 IX 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Thymus borysthenicus* Klokov & Des.-Shost.**

Херсонська обл., Олешківські піски. Псамофітне угруповання. 11 IX 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.І. Мойсієнко.

***Thymus pulegioides* L. aggr.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, між селами Красноярьське та Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука. 26 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Боровичі, біля ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Червонокострицево-щучникова лука. 27 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Борова тераса р. Десна; узлісся соснового лісу злакового. 18 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу; пустишна лука. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пустишна лука *Nardus stricta*; узлісся соснового лісу. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пустищні луки *Agrostis tenuis*. 28 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся; лісосмуга з *Betula pendula*. 27 VII 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Thymus serpyllum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окоп. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу; пустишна лука *Nardus stricta*. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Callitrichaceae Link

***Callitriche cophocarpa* Sendtner**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, р. Улиця. 25 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Калюжа на дорозі; березовий ліс; вологий. 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пониження біля дороги; березовий ліс молінієвий. VII 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

***Callitriche palustris* L.**

(*Callitriche verna* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пониження; сиро. 14 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

(*Callitriche verna* L.) Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Узбіччя дороги; біля калюжі; грабовий ліс. 06 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

(*Callitriche verna* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег ставка; субстрат піщано-мулистий. 20 VII 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Callitriche stagnalis* Scop.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н. Берег р. Улиця; піщана коса. 24 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина.

Callitriche verna L. див. *Callitriche palustris* L.

Campanulaceae Juss.

***Campanula patula* L.**

Сумська обл., окоп. м. Конотоп. VI 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Конотоп. 06 VI 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко (4 дублети).

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Лизогубівка, РЛП "Сеймський". Лука. 01 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука. 12 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Campanula rapunculoides* L.**

Сумська обл., Шосткинський р-н, с. Коротченкове, ур. "Долматове". Дубове рідколісся. 04 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Campanula rotundifolia* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Борова тераса р. Сейм; сосновий ліс. 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс крушиново-конвалієво-чорницевий. 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Campanula sibirica* L.**

Сумська обл., пн. околу м. Конотоп, ур. "Попівський яр". Остепнена лука. 21 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Jasione montana* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 28 VI 1997. Збір.: Т.Л. Андрієнко. Визн.: С.М. Панченко.

***Phyteuma spicatum* L.**

Львівська обл., околу м. Моршин. Буковий ліс. 06 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Asteraceae Dumort.

***Achillea inundata* Kondr.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 24 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

***Achillea micrantha* Willd.**

Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Лучки, база Полтавського педуніверситету. Псамофітне угруповання на березі р. Ворскла. 31 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Н.О. Стецюк.

***Achillea setacea* Waldst. & Kit.**

Чернігівська обл., Ічнянський р-н, с. Хаєнки, Ічнянський НПП. Піски вздовж р. Іченька; узбіччя дороги; насип. 18 VI 2010. Збір., Визн.: С.М. Панченко, О.А. Жигаленко.

***Achillea submillefolium* Klokov & Krytzka**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Галявина серед соснового лісу ліщинового. 16 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Ambrosia artemisiifolia* L.**

Сумська обл., м. Середино-Буда, вокзал станції "Зернове". Залізнична колія. 12 VII 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Antennaria dioica* (L.) P.Gaertn.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 100, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; край просіки. 25 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 84, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс конвалієвий; узлісся. 20 VI 1999. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, на пн. від с. Шаболтасівка, ур. "Шаболтасівський ліс". Сосновий ліс зеленомоховий. 15 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Anthemis arvensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Рудеральне угруповання. 20 VII 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, околу с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги. 29 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 29 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Aposeris foetida* (L.) Less.**

Львівська обл., околу м. Моршин. Буковий ліс. 06 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Arctium minus* (Hill) Bernh.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 77, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Чернь; узбіччя дороги через вільшняк. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Artemisia arenaria* DC.**

Херсонська обл., Скадовський р-н, с.м.т. Лазурне, о-в Джарилгач. Приморські піски. 08 IX 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: І.І. Мойсієнко.

***Artemisia austriaca* Jacq.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Центральна частина заплави р. Псел; лука; під одиничними дубами. 24 VI 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Artemisia campestris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мітлицева лука на піску. 30 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Artemisia pontica* L.**

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

- Artemisia salsoloides* Willd.**
(*Artemisia tanaitica* Klokov) Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". На крейді. 29 V 2003. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.М. Остапко.
- Artemisia scoparia* Waldst. & Kit.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мітлицева лука на піску. 30 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Artemisia tanaitica* Klokov** див. ***Artemisia salsoloides* Willd.**
- Bellis perennis* L.**
Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка. Розмитий глиняний схил. 01 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.
- Bidens cernua* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'янистий берег меліоративної каналу. 28 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Bidens frondosa* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Острів", заказник "Острів". Узбіччя дороги; сосновий ліс злаковий. 14 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Carduus nutans* L.**
Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Горки. Стрімкий схил корінного берега р. Десна; остепнена лука. 13 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Carlina biebersteinii* Bernh. ex Hornem.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, ур. "Очкинська дача". Молоді не зімкнуті культури сосни. 29 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Centaurea cyanus* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу біля поля з багаторічними травами. 28 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Centaurea diffusa* Lam.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Пустир; на піску. 26 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Centaurea jacea* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Галявина серед дубового лісу. 16 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Centaurea marschalliana* Spreng.**
Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Centaurea pannonica* (Heuff.) Simonk.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, пд. частина ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу; пісок. 27 VI 1999. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Centaurea phrygia* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 79, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лісова галявина в заплаві р. Чернь; домінують *Geum rivale* та *Molinia caerulea*. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Centaurea pseudomaculosa* Dobroz**
Сумська обл., Конотопський р-н, на сх. від с. Таранське, вздовж залізниці Київ – Москва, РЛП "Сеймський". Псамофітне угруповання. 08 VII 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Centaurea ruthenica* Lam.**
Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Centaurea sumensis* Kalen.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 25 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 60, НПП "Деснянсько-Старогутський". Старий сосновий ліс. 25 VII 1996. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, Новомутинське л-во, кв. 32, РЛП "Сеймський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 12 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Chondrilla juncea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Насип залізниці; рудеральне угруповання на пісках. 13 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Cirsium arvense* (L.) Scop.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Присадибна ділянка. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Cirsium rivulare* (Jacq.) All.**

Сумська обл., Шосткинський р-н, на пд. від с. Каліївка. Галявина серед дубового лісу ліщиново-ялицевого. 12 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Crepis tectorum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 110 та 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Трубчевський шлях; узбіччя дороги; пустишна лука *Agrostis tenuis*. 11 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, пд. частина кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу; пустишна лука *Agrostis gigantea*. 28 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Erigeron acris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 24 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Eupatorium cannabinum* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Вирівка. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Filago arvensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, між кв. 19 та 33, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги. 16 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 76, НПП "Деснянсько-Старогутський". Культури сосни 4-5 років; у покриві *Agrostis tenuis*; пісок. 24 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Filago minima* (Smith) Pers.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, Старогутське л-во, кв. 76, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пісок; молоді культури сосни; не зімкнуті; домінує *Agrostis tenuis*. 24 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся; пустишна лука *Nardus stricta*. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galinsoga ciliata* (Raf.) S.F.Blake див. *Galinsoga urticifolia* (Kunth) Benth.**

***Galinsoga parviflora* Cav.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка. Присадибна ділянка. 01 IX 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Galinsoga urticifolia* (Kunth) Benth.**

(*Galinsoga ciliata* (Raf.) S.F.Blake) Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Калагарівка. Присадибна ділянка. 01 IX 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Gnaphalium sylvaticum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Василівка. Узбіччя дороги; лука костриці червоної та мітлиці тонкої. 23 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка. Лука щучника дернистого; узбіччя дороги. 02 VII 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Gnaphalium uliginosum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; замкнуте зниження на узбіччі дороги. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Helichrusum arenarium* (L.) Moench**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Узбіччя шосе Середина-Буда – Стара Гута. 11 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

- Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окоп. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Борова тераса р. Десна; пустище. VIII 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Hieracium auratum*** Fr.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край болота; узлісся соснового лісу. 20 VII 2003. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Hieracium cymosum* L. див. ***Pilosella cymosa*** (L.) F.Schultz & Sch.Bip.
- Hieracium pilosella* L. див. ***Pilosella officinarum*** F.Schult. & Sch.Bip.
- Hypochaeris radicata*** L.
Сумська обл., Глухівський р-н, заказник "Верхньосеймський". Пісок; узлісся соснового лісу зеленомохового. 20 V 1999. Збір.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; узбіччя дороги. 30 VI 1999. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Inula britannica*** L.
Сумська обл., Конотопський р-н, окоп. с. Таранське, РЛП "Сеймський". Волога лука. VII 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Inula ensifolia*** L.
Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуща", ПЗ "Медобори". Лука з молінією голубою серед грабових лісів. 02 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.
- Inula salicina*** L.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки. Сосновий ліс. 20 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Конотопський р-н, окоп. с. Жолдаки, РЛП "Сеймський". Дубово-сосновий ліс злаковий. VII 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; узлісся; дубовий ліс перестрічево-злаковий. 20 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Шосткинський р-н, с. Коротченкове, ур. "Долматове". Дубове рідколісся. 04 VI 2006. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Lactuca serriola*** L.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; бурт торфу біля копанки. 30 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).
- Lapsana communis*** L.
Сумська обл., Конотопський р-н, окоп. с. Вирівка. 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка, ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Листяний ліс. VII 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 53, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиново-рідкотравний. 09 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Leontodon autumnalis*** L.
Сумська обл., Конотопський р-н, окоп. с. Вирівка. 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Leontodon danubialis*** Jacq.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Угруповання *Calluna vulgaris* на вирубці. 28 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Leontodon hispidus*** L.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Лизогубівка, РЛП "Сеймський". Лука. 02 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Лука. 03 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.
- Leucanthemum vulgare*** Lam.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 71, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий; узбіччя дороги; прогалина. 26 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
- Matricaria perforata* Mérat див. ***Tripleurospermum inodorum*** (L.) Sch.Bip.
- Mycelis muralis*** (L.) Dumort.
Сумська обл., Конотопський р-н, між селами Жолдаки та Кузьки, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс. 20 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 97, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс ліщиновий. 09 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Petasites spurius* (Retz.) Rchb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 4 км на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; прирусловий вал рукава Десенка. 17 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Phalacrolooma annuum* (L.) Dumort.**

(*Stenactis annua* (L.) Cass.) Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. VII 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Pilosella cymosa* (L.) F.Schultz & Sch.Bip.**

(*Hieracium cymosum* L.) Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки. Сосновий ліс. 16 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Pilosella officinarum* F.Schult. & Sch.Bip.**

(*Hieracium pilosella* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу злакового. 08 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

(*Hieracium pilosella* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс злаково-зеленомоховий. VIII 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Ptarmica cartilaginea* (Ledeb. ex Rchb.) Ledeb.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Лука в заплаві р. Сейм. VII 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Ptarmica vulgaris* Blackw. ex DC.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 32, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край евтрофного болота з *Carex juncella*; виражений ярус сфагнів. 17 VII 1997. Збір.: Т.Л. Андрієнко. Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 32, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край евтрофного болота. 17 VII 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Rudbeckia hirta* L.**

Сумська обл., Краснопільський р-н, с. Осоївка, ур. "Кавун-гора". Остепнена лука. 30 VI 2005. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Scorzonera humilis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 47, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий. 12 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Senecio erucifolius* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Суха міглицева лука; пісок. 13 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Переліг. 15 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Senecio jacobaea* L.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Заплава р. Псел; суха лука. 19 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., пн. окол. м. Конотоп, ур. "Попівський яр". Схил балки; суходольна лука. 22 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., окол. м. Конотоп, ур. "Попівський яр". Остепнений схил. 22 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу конвалієвого. 20 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Senecio sylvaticus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Мерзлик", НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; сосновий ліс злаковий. 26 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Senecio tataricus* Less.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Чагарникові зарості на березі р. Десна. 28 VI 1999. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Senecio vernalis* Waldst. & Kit.**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. На орних землях. 04 VI 2007. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Senecio viscosus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Тваринницька ферма; рудеральне угруповання. 12 VII 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Serratula tinctoria* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Очкинське л-во, кв. 2; ур. "Нововасилівське". 28 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Очкинське л-во, ур. "Нововасилівське", НПП "Деснянсько-Старогутський". 28 VII 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Sonchus asper* (L.) Hill**

Сумська обл., м. Середино-Буда, біля вугільного складу залізничної станції. Залізничний насип; рудеральне угруповання. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Sonchus oleraceus* L.**

Сумська обл., Конопотський р-н, с. Вирівка. VII 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stenactis annua* (L.) Cass. див. *Phalacrolooma annuum* (L.) Dumort.**

***Tanacetum millefolium* (L.) Tzvelev**

Луганська обл., Свердловський р-н, Луганський ПЗ; відділення "Провальський степ". Степ. 27 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Taraxacum erythrospermum* Andrz.**

Сумська обл., Глухівський р-н, Слоутське л-во, кв. 69, заказник "Верхньосеймський". Край мезотрофного болота. 20 V 1999. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Tragopogon borysthenicus* Artemcz.**

Херсонська обл., Скадовський р-н, с.м.т. Лазурне, о-в Джарилгач. Засолені приморські піски. 08 IX 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.І. Мойсієнко.

***Tragopogon major* Jacq.**

Сумська обл., м. Середино-Буда. Насип залізниці; рудеральне угруповання. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середино-Буда, залізнична станція "Зернове". Рудеральне угруповання. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середино-Буда, біля вугільного складу. Насип залізниці. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Переліг; біля дороги. 16 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Tripleurospermum inodorum* (L.) Sch.Bip.**

(*Matricaria perforata* Mérat) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Залізничний насип. 23 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Tussilago farfara* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, перехр. кв. 19, 18, 33 та 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". На дорозі. 15 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Xanthium albinum* (Widder) H.Scholz**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег рукава Десенка. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Hydrocharitaceae Juss.

***Hydrocharis morsus-ranae* L.**

Сумська обл., Конопотський р-н, с. Вирівка, р. Куколка. 02 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Stratiotes aloides* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Scheuchzeriaceae Rudolphi

***Scheuchzeria palustris* L.**

Брянська обл., Суземський р-н, заказник "Озерки". Осоково-сфагнове болото. 13 VII 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Ю.П. Федотов.

Juncaginaceae Rich.

***Triglochin maritimum* L.**

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Знижена ділянка серед степу. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Triglochin palustre* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Багнисте місце біля дороги; болото з пухівкою багатоколосковою. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Potamogetonaceae Dumort.

***Potamogeton compressus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 2 км на пн. від с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Став. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Озеро в заплаві р. Улиця. 22 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Potamogeton lucens* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

***Potamogeton natans* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Став в заплаві р. Улиця. 22 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 2 км на пн. від с. Карпеченкове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Став. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Potamogeton obtusifolius* Mert. & W.D.J.Koch**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Potamogeton pectinatus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 27 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (3 дублети).

***Potamogeton perfoliatus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; стариця. 13 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Стариця р. Десна. 28 VI 1999. Зібр.: Ю.Л. Скляр. Визн.: Т.Л. Андрієнко, Ю.Л. Скляр.

***Potamogeton trichoides* Cham. & Schlecht.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 112, Торф'яний кар'єр; заріс рясками малою та багатокореневою. 25 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Д.В. Дубина (2 дублети).

Convallariaceae Horan. (Liliaceae s.l.)

***Convallaria majalis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс злаковий. VIII 2007. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Polygonatum hirtum* (Vocs ex Poir.) Pursh**

(*Polygonatum latifolium* (Jacq.) Desf.) Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ур. "Пуща", ПЗ "Медобори". Грабовий ліс. 02 IX 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

Polygonatum latifolium (Jacq.) Desf. див. ***Polygonatum hirtum* (Vocs ex Poir.) Pursh**

***Polygonatum multiflorum* (L.) All.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

***Polygonatum verticillatum* (L.) All.**

Львівська обл., окол. м. Моршин. Ялицево-буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Hyacinthaceae Batsch (Liliaceae s.l.)

***Scilla bifolia* L.**

Київська обл., м. Київ, Голосіївський ліс, НПП "Голосіївський". Грабово-дубовий ліс. 10 IV 1998. Зібр.: О.І. Прядко. Визн.: О.І. Прядко.

***Scilla siberica* Haw.**

Чернігівська обл., Куликівський р-н, с. Будише. Дубово-липовий ліс. 15 IV 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Liliaceae Juss.

***Gagea lutea* (L.) Ker Gawl.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 39, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубовий ліс волосистоосоковий; край болота. 27 IV 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Lilium martagon* L.**

Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Прудище, Прудищанське л-во, кв. 70, діл. 8, заказник "Прудищанський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. VII 2005. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Alliaceae J. Agardh

***Allium angulosum* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм; лука. 01 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; лука. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, між селами Очкине та Журавка. Лука з домінуванням *Festuca rubra* та *Agrostis tenuis*; узбіччя дороги. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Allium oleraceum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Зноб-Трубчевська, НПП "Деснянсько-Старогутський". Насип залізниці. 25 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, між селами Очкине та Журавка. Узбіччя дороги; лука з домінуванням *Festuca rubra* та *Agrostis tenuis*. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Allium vineale* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 77, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березово-сосновий ліс суніцево-злаковий. 24 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (3 дублети).

Iridaceae Juss.

***Gladiolus tenuis* M. Bieb.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм. VI 1995. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Знижена ділянка серед степу. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Orchidaceae Juss.

***Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край заболоченого зниження з *Carex vesicaria*; торф'яниста лука. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука поряд з болотом *Carex elata*. 18 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Красноярське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото *Carex cespitosa*. 18 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Dactylorhiza maculata* (L.) Soó**

Львівська обл., окол. м. Моршин. Суха лука. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Epipactis atrorubens* (Hoffm. ex Bernh.) Besser**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 17, НПП "Деснянсько-Старогутський". Культури дуба; дубовий ліс перестрічевий. 16 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Epipactis helleborine* (L.) Crantz**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 70, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 24 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 26 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 93, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс на місці колишнього лісохімічного цеху. 20 VI 1999. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко, С.М. Панченко.

***Goodyera repens* (L.) R.Br.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ялиново-сосновий ліс зеленомоховий; на освітленому місці. 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Gymnadenia conopsea* (L.) R.Br.**

Івано-Франківська обл., окол. м. Ворохта, Карпатський НПП. Лука. 10 VI 2005. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Platanthera bifolia* (L.) Rich.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 25 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Juncaceae Juss.

***Juncus ambiguus* Guss.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Смуга алювіальних наносів після повені. 10 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Juncus articulatus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Гаврилова Слобода. Берег меліоративної канави. 23 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Берег р. Куколка. 02 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег меліоративної канави. 13 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Червоне, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мінералізована протипожежна смуга; зниження; пісок. 18 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Juncus atratus* Krock.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище. Волога лука біля стариці р. Сейм. 15 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Juncus bufonius* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пн. від кв. 116, НПП "Деснянсько-Старогутський". Щучникова лука; порії кабанів. 22 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Узбіччя дороги. 05 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Juncus compressus* Jacq.**

Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Вирівка. 15 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, на пн. від ур. "Шпитове", РЛП "Сеймський". Справжня лука; узбіччя ґрунтової дороги. 14 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Заболочена лука. 19 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Волога лука. 23 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, на зх. від ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна. 12 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; узбіччя дороги серед справжніх лук. 24 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Juncus effusus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 113, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс малиново-злаковий. 25 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Juncus filiformis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Волога лука. 23 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука; узлісся. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, на пд. від кв. 110, НПП "Деснянсько-Старогутський". На березі піщаного кар'єру. 10 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болотиста лука. 16 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Боравіє", НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука з домінуванням *Carex vulpina*. 26 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Juncus gerardii* Loisel.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Неглибоке пониження серед гігантськомітлицевої луки. 21 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Juncus inflexus* L.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Заплавна лука, пониження. 22 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил; щучникова лука із співдомінуванням *Agrostis stolonifera*. 27 VI 1999. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Juncus tenageia* Ehrh. ex L.f.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна. 13 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, на зх. від ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; узбіччя дороги. 13 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; лука; узбіччя дороги. 12 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Juncus tenuis* Willd.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. На стежці; лука *Poa pratensis* + *Festuca rubra*. VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Дно висохлого ставу. 02 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Берег водойми; глеєвий ґрунт. 12 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; дорога; мітлицева лука. 14 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Luzula campestris* (L.) DC.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Лучнотонконогова лука. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки. 16 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Luzula multiflora* (Ehrh.) Lej.**

Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Лучки, база Полтавського педуніверситету. Заплава р. Ворскла; волога лука. 31 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Лучки, база Полтавського педуніверситету. Заплава р. Ворскла; волога лука; пісок. 31 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Шосткинський р-н, на пд. від с. Каліївка. Дубовий ліс злаково-різнотравний. 11 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середина-Буда, лісопарк "Мирщина". Березняк. VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Luzula pallescens* Sw. див. *Luzula pallidula* Kirschner**

***Luzula pallidula* Kirschner**

(*Luzula pallescens* Sw.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 106, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницевий. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

(*Luzula pallescens* Sw.) Сумська обл., Шосткинський р-н, окол. с. Каліївка. Дубовий ліс ліщино-яглицевий; узбіччя дороги. 12 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Luzula pilosa* (L.) Willd.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорнецево-зеленомоховий; край мезооліготрофного болота. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 1, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий. 03 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Cyperaceae Juss.

***Bolboschoenus compactus* (Hoffm.) Drob.** див. ***Bolboschoenus maritimus* (L.) Palla var. *compactus* (Hoffm.) T.V.Egorova**

***Bolboschoenus maritimus* (L.) Palla var. *compactus* (Hoffm.) T.V.Egorova**

(*Bolboschoenus compactus* (Hoffm.) Drob) Сумська обл., м. Середино-Буда, товарне відділення станції "Зернове". Замкнуте зниження серед залізничних колій. 05 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex acuta* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". На березі р. Улиця. 14 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Свига; лука *Carex acuta*. 27 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочене зниження в заплаві р. Свига. 27 VII 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., м. Середино-Буда. Заплава р. Ластівка. 13 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex appropinquata* Schum.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото; асоціація *Carex appropinquata* + *Calamagrostis canescens*. 15 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото з домінуванням *Carex juncella*. 17 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Carex bohémica* Schreb.**

Чернігівська обл., Ічнянський р-н, Ічнянський НПП. Берег озера. 2009. Зібр., Визн.: О.А. Жигаленко.

***Carex brunnescens* (Pers.) Poir.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 113, НПП "Деснянсько-Старогутський". Культури сосни. 05 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.М. Данилик.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 53, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс злаково-зеленомоховий. 27 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex cespitosa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Журавка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото у заплаві р. Свига; домінує; формує купини. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Очкине, ур. "Попова яма", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; берег стариці; під вербами. 20 V 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Carex chordorrhiza* Ehrh.**

Сумська обл., Глухівський р-н, с. Слоут, заказник "Верхньоеманський". Обводнене мезотрофне болото. 24 VI 2004. Зібр.: С.М. Панченко, О.П. Черноус. Визн.: С.М. Панченко.

***Carex cinerea* Pollich**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Притерасна частина заплави р. Улиця; торф'яниста лука. 14 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото з домінуванням *Carex juncella*. 17 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

***Carex contigua* Норре** див. ***Carex spicata* Huds.**

***Carex digitata* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

- Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс ліщиновий. 23 IX 2004. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).
- Carex diluta*** M.Bieb.
Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Знижена ділянка серед степу. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex distans*** L.
Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Притерасна частина заплави р. Псел; край евтрофного болота. 19 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: О.С. Родінка.
- Carex elata*** All.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заболочене озеро серед чагарників; високі купини; домінує. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex elongata*** L.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пересихаюча копанка; прибережно-водне угруповання. 13 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex ericetorum*** Pollich
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, просіка між кв. 71 та 53, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 05 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; прибережна дюна. 22 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex flava*** L.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 114, НПП "Деснянсько-Старогутський". Торф'яниста лука; сир. 25 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Carex globularis*** L.
Псковська обл., Себежський р-н, НПП "Себежський". Край лісового болота; сосновий ліс багново-сфагновий. 13 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex hartmanii*** Sajand.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, 6 км на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; угруповання *Agrostis gigantea* на пристаричному валу. 28 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex hirta*** L.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги на піску. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex humilis*** Leys.
Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.М. Данилик.
Луганська обл., Міловський р-н, заказник "Крейдяні відслонення". Схил; степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex juncella*** (Fr.) Th.Fr.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 97, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пухівкове болото. 26 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото з домінуванням *Carex cespitosa*. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex leporina*** L.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 111, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березово-сосновий ліс крушиново-чорницевий. 11 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Берег копанки. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex lasiocarpa*** Ehrh.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мезооліготрофне болото. 16 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мезотрофне рідкотравне болото; пухнастоберезово-пухівково-сфагнове. 17 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex limosa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 119, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мезотрофне болото. 26 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Carex melanostachya* M.Bieb. ex Willd.**

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Знижена ділянка серед степу. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex montana* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вирубка на місці сосново лісу ліщинового. 16 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Сумська обл., Глухівський р-н, с. Слоут, Слоутське л-во, кв. 84, заказник "Верхньоеманський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 20 V 1999. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: С.М. Панченко.

***Carex muricata* L.**

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Березовий ліс злаковий. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex nigra* (L.) Reichard**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 9, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березовий ліс крушиново-чорницевий з молінією. 15 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex pallescens* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс злаковий. 05 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука з домінуванням тонконога лучного та костриці червоної. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex panicea* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пд. від с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука *Poa pratensis* + *Briza media*. 10 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex pilosa* Scop.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 102, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-березово-сосновий ліс ліщиновий. 06 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс ліщиновий. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex praecox* Schreb.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, дорога на м. Трубчевськ, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; псамофітне угруповання. 07 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Carex remota* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 95, діл. 8, НПП "Деснянсько-Старогутський". Проточна улоговина в дубовому лісі яглицевому. 12 VI 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Сумський р-н, с. Шпилівка, заказник "Ворожбянський". Нижня частина схилу корінного берега р. Псел; ясеневий ліс. 19 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: О.С. Родінка.

***Carex riparia* Curtis**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівське, НПП "Деснянсько-Старогутський". Замкнуте заболочене зниження серед чагарників верб; високі купини; співдомінує з *Carex elata*. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex rostrata* Stokes**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Еумезотрофне болото. 16 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, пн. окол. с. Стара Гута. Евтрофне болото; улоговина. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Евтрофне болото; мочажина. 25 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Carex spicata* Huds.**

(*Carex contigua* Норре) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Асоціація *Poa pratensis* + *Festuca rubra*. 12 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

- (*Carex contigua* Норре) Сумська обл., Конотопський р-н, Новомутинське л-во, кв. 14, РЛП "Сеймський". Сосново-дубовий ліс злаково-різнотравний. 12 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- (*Carex contigua* Норре) Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Знижена ділянка серед степу. 29 V 2003. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: І.М. Данилик.
- Carex sylvatica* Huds.**
Львівська обл., окол. м. Моршин. Ялицево-буковий ліс. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex vaginata* Tausch**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 26 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 96, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницевий з моховим покривом (25-30%). 11 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Carex vesicaria* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Олігомезотрофне болото з домінуванням *Calamagrostis canescens*. 11 VI 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото очеретяно-ситничковидноосокове. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Cyperus fuscus* L.**
Брянська обл., БЗ "Брянський ліс". Піщана коса р. Неруса. 16 VII 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Ю. Браславська.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег р. Улиця. 15 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (3 дублети).
Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса р. Улиця. 15 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Eleocharis acicularis* (L.) Roem. & Schult.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, біля ур. "Очкинська дача", НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег стариці р. Десна. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Eleocharis ovata* (Roth) Roem. & Schult.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, 4 км на пн.-сх. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщаний берег меліоративної канами. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Eleocharis palustris* (L.) Roem. & Schult.**
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". Блюдце на луці. 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Конотопський р-н, с. Кузьки, РЛП "Сеймський". Заплава р. Сейм; заболочена лука. 18 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Волога лука біля ставка. 20 VII 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Eleocharis uniglumis* (Link) Schult.**
Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Знижена ділянка серед степу. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.
- Eriophorum angustifolium* Honck.**
(*Eriophorum polystachyon* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 26 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
(*Eriophorum polystachyon* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, між кв. 102 та 103, НПП "Деснянсько-Старогутський". Евтрофне болото з *Carex juncella*; між купинами. 04 V 1997. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Eriophorum latifolium* Норре**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 6, НПП "Деснянсько-Старогутський". Оліготрофне болото; берег канами. 15 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.
- Eriophorum polystachyon* L.** див. ***Eriophorum angustifolium* Honck.**
- Eriophorum vaginatum* L.**
Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосново-березове лісове мезотрофне болото. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сфагнове болото з купинами пухівки. 02 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 34, НПП "Деснянсько-Старогутський". Мезооліготрофне болото. 03 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, Конотопське л-во, кв. 54, РЛП "Сеймський". Трав'яне болото по краю із сфагнами. 18 V 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 112, НПП "Деснянсько-Старогутський". Край пухівково-трав'яного болота. 11 VI 1997. Збір.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Schoenoplectus lacustris (L.) Palla див. *Scirpus lacustris* L.

Scirpoides holoschoenus (L.) Soják

Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Лучки, база Полтавського педуніверситету. Піщаний берег р. Ворскла. 31 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Н.О. Стецюк.

Scirpus lacustris L.

(*Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla) Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище, РЛП "Сеймський". Берег р. Куколка. 28 IX 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

(*Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla) Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, окол. с. Фаївка. Евтрофне болото. 16 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Scirpus radicans Schkuhr.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с.м.т. Зноб-Новгородське. Берег ставу. 17 V 2002. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Scirpus sylvaticus L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Берег копанки. 08 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Поaceae Barnhart

Agrostis canina L.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". Прирусова частина заплави р. Улиця. Собачомітлищева лука. VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Agrostis capillaris L.

(*Agrostis tenuis* Sibth.) Сумська обл., Конотопський р-н, окол. с. Вирівка. 15 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

(*Agrostis tenuis* Sibth.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщаний берег р. Улиця. 22 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

(*Agrostis tenuis* Sibth.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піски на терасі р. Улиця. 22 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

(*Agrostis tenuis* Sibth.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, Старогутське л-во, на пд. від кв. 82, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пустищна лука з домінуванням *Nardus stricta*. 23 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Agrostis gigantea Roth

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 94, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу; під дубом; рясно. 23 IX 2004. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Agrostis stolonifera L.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Таранське, РЛП "Сеймський". 1995. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег меліоративної каналі; дорога. 26 VII 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Болотиста лука з домінуванням *Calamagrostis canescens* та *Carex acuta*. 25 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Agrostis tenuis Sibth. див. *Agrostis capillaris* L.

Agrostis vinealis Schreb.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". 24 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Alopecurus aequalis* Sobol.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 108, НПП "Деснянсько-Старогутський". Зволожено місце на дорозі в сосновому лісі ліщиновому. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Алювіальні наноси р. Улиця. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Alopecurus arundinaceus* Poir.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. 1995. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Білопільський р-н, с. Вир, заказник "Вирівський". Купинове болото *Carex cespitosa*. 21 V 1999. Зібр.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Alopecurus geniculatus* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 100, НПП "Деснянсько-Старогутський". Волога лука *Deschampsia cespitosa* з співдомінуванням *Potentilla anserina*; сиро; сінокосіння. 23 VI 1998. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: К.С. Кирильчук.

Сумська обл., м. Суми, рибне господарство. Дно висохлої водойми; ставки рибгоспу. 09 V 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; узбіччя дороги серед справжніх лук. 19 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Alopecurus pratensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; лука; домінант. 24 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Anisantha tectorum* (L.) Nevski**

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Рудеральне угруповання. 02 V 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Anthoxanthum odoratum* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс. 16 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс черницево-зеленомоховий; біля дороги. 05 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 125, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 12 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницево-зеленомоховий. 14 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Apera spica-venti* (L.) P.Beauv.**

Сумська обл., окол. м. Конотоп. Рілля; посів озимих. 22 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Arrhenatherum elatius* (L.) J.Presl & C.Presl**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Улиця, вздовж екостежки Графовська, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс злаковий; узбіччя дороги. 16 VI 2010. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Beckmannia eruciformis* (L.) Host**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; угруповання *Phalaroides arundinacea*. 23 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Brachypodium sylvaticum* (Huds.) P.Beauv.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 95, діл. 8, НПП "Деснянсько-Старогутський". Березовий ліс ліщиново-ялицевий. 12 VI 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Briza media* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Селище. Суха лука. 1995. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 51, НПП "Деснянсько-Старогутський". Трав'яне угруповання; край дороги. 26 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Bromopsis inermis* (Leyss.) Holub**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Вирівка. Берег р. Куколка. 14 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Суха лука. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Василівка. Узбіччя шосе. 23 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, НПП "Деснянсько-Старогутський". 23 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, автодром, біля студмістечка аграрного університету. Остапнена лука. 18 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко (3 дублети).

***Bromus commutatus* Schrad.**

Сумська обл., м. Суми, парк ім. І. Кожедуба. Рудеральне угруповання на будівельному майданчику. 01 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Стрімкий схил борової тераси; пісок. 10 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". На залізничному насипі. 13 VI 2001. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Bromus hordeaceus* L.**

(*Bromus mollis* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; лука. 12 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

(*Bromus mollis* L.) Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Bromus mollis L. див. ***Bromus hordeaceus* L.**

***Calamagrostis arundinacea* (L.) Roth**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 66, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницево-конвалієвий. 13 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Calamagrostis canescens* (Weber) Roth**

Сумська обл., Конотопський р-н. 15 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; лука. 14 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Угруповання куничника сіруватого в притерасній частині заплави р. Улиця. 14 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Повзучомітлицево-щучникова лука; заплава р. Улиця. 14 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Calamagrostis epigeios* (L.) Roth**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, РЛП "Сеймський". Сосновий ліс. 16 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 126, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу. 16 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Corynephorus canescens* (L.) P.Beauv.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Схил борової тераси р. Десна; стрімкий схил; пісок. 12 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко, Т.Л. Андрієнко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узлісся соснового лісу на боровій терасі. 12 VII 1997. Збір., Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Боравіє", НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплави р. Свига та р. Десна; пісок; дюна в місці злиття річок. 19 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Deschampsia cespitosa* (L.) P.Beauv.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; кострицево-тонконогова лука. 14 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Digitaria ischaemum* (Schreb.) Muehl.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана дюна; псамофітне угруповання. 13 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана коса на березі р. Улиця. 30 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 27 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя дороги; пісок. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Digitaria sanguinalis* (L.) Scop.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Улиця. Мітлищева лука з мохами; піщана дна. 24 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середино-Буда, залізничний вокзал. Залізнична колія. 15 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Elymus caninus* (L.) L.**

(*Roegneria canina* (L.) Nevski) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 5, НПП "Деснянсько-Старогутський". Прогалина в сосновому лісі; зарості кропиви. 15 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

(*Roegneria canina* (L.) Nevski) Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 82, НПП "Деснянсько-Старогутський". Липово-дубовий ліс. 18 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Elytrigia repens* (L.) Nevski**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. 02 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Eragrostis minor* Host**

Сумська обл., м. Середино-Буда, вокзал станції "Зернове". Залізнична колія. 15 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Festuca gigantea* (L.) Vill.**

Сумська обл., м. Суми, парк ім. І. Кожедуба. 01 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Листяний ліс. 26 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 23, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс орляково-конвалієвий з дубом. 15 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Festuca pratensis* Huds.**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Лука. 02 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Лука. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., м. Суми. Лука. 20 VI 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 35, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука з домінуванням костриці червоної. 12 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука костриці червоної. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Festuca rubra* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс. 24 VII 1996. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука костриці червоної. 17 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Festuca valesiaca* Gaudin**

Луганська обл., Біловодський р-н, Юницький заказник. Степ. 29 V 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Glyceria fluitans* (L.) R.Br.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, на пн.-сх. від с. Улиця, Старогутське л-во, між кв. 84 та 85, НПП "Деснянсько-Старогутський". Ефемерна водойма у зниженні; на просіці. 30 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Glyceria maxima* (C.Hartm.) Holmberg**

Сумська обл., м. Конотоп. Старий глиняний кар'єр; біля води. 13 VI 1996. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (зразок складається із 2-х аркушів).

***Glyceria nemoralis* (Uechtr.) Uechtr. & Körn.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Helictotrichon pubescens* (Huds.) Pilg.**

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки, Новомутинське л-во, РЛП "Сеймський". Дубовий ліс злаково-різнотравний. 12 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Koeleria cristata* (L.) Pers.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 65, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс рідкотравно-зеленомоховий. 16 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Koeleria glauca* (Spreng.) DC.**

Сумська обл., Конотопський р-н. 01 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Конотопський р-н, с. Жолдаки. 16 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, ур. "Очкинська дача". Сосновий ліс зеленомоховий. 27 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана грива у заплаві р. Десна; псамофітне угруповання. 22 VI 2000. Збір., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Leersia oryzoides* (L.) Sw.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото. 25 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; угруповання *Scirpus sylvaticus*. 30 VI 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Melica altissima* L.**

Тернопільська обл., Гусятинський р-н, ПЗ "Медобори". Бурелом у грабовому лісі. 06 IX 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: В.А. Онищенко.

***Milium effusum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". 24 VII 1996. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Чернігівська обл., Куликівський р-н, с. Будище. Дубово-липовий ліс. 15 V 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Molinia caerulea* (L.) Moench**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс чорницевий. 23 VII 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Nardus stricta* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Лука костриці червоної. 05 VI 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Phalaroides arundinacea* (L.) Rausch.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Угруповання *Phalaroides arundinacea* на березі р. Улиця. 14 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; угруповання *Phalaroides arundinacea*. 24 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Phleum phleoides* (L.) H.Karst.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 23, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дорога в сосновому лісі конвалієво-орляковому; узбіччя. 15 VII 1997. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Білоусівка, Старогутське л-во, на пд. від кв. 82, НПП "Деснянсько-Старогутський". Пустищна лука з домінуванням *Nardus stricta*. 23 VI 1998. Збір.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

***Phleum pratense* L.**

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. Газон. 18 VI 1998. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 7, НПП "Деснянсько-Старогутський". Олігомезотрофне болото. 16 VII 1997. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa angustifolia* L.**

Сумська обл., Конотопський р-н. 15 VI 1996. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Суми, біля студмістечка аграрного університету. 09 V 1999. Збір., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa annua* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 65, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сосновий ліс зеленомоховий; дорога. 18 IX 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa bulbosa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Боровичі, ур. "Радгоспний бір", НПП "Деснянсько-Старогутський". Стрімкий схил борової тераси до заплави р. Десна; пісок. 10 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 5 км на пд. від с. Пигарівка. 06 VI 2006. Зібр., Визн.: Г.П. Степаненко.

***Poa compressa* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Соснове рідколісся. 22 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa nemoralis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Дубово-сосновий ліс чорницевий. 18 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Узбіччя ґрунтової дороги; дубово-сосновий ліс чорницевий. 18 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa palustris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Волога лука в заплаві р. Десна. 12 VII 1997. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Лучнотонконогово-червонокострицева лука. 14 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, кв. 104, НПП "Деснянсько-Старогутський". Зарості верболозу навколо евтрофного болота з очеретом. 18 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Болото з очеретом; прибережна частина заплави р. Улиця. 25 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Десна; лука з домінуванням *Carex vulpina*. 23 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Очкине, НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщаний схил прируслового валу рукава Десенка. 24 VI 2000. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, територія с. Нововасилівка, НПП "Деснянсько-Старогутський". Старий, запущений сад. 10 VII 2002. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa pratensis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, окол. с. Стара Гута. Прируслова частина заплави р. Улиця; лука з домінуванням *Festuca rubra*. 14 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Заплава р. Улиця; торф'яниста лука з домінуванням *Deschampsia cespitosa*. 16 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Poa trivialis* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута. Волога лука в заплаві р. Улиця; центральна частина заплави. VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Заплава р. Улиця; торф'яниста лука червонокострицево-щучникова. 18 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Сумська обл., м. Середино-Буда. Газон. 13 VI 2003. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Roegneria canina* (L.) Nevski див. *Elymus caninus* (L.) L.**

***Scolochloa festucea* (Willd.) Link**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, оз. Горіхове, НПП "Деснянсько-Старогутський". Вологі луки в заплаві р. Десна. 12 VII 1997. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко (2 дублети).

***Setaria viridis* (L.) P.Beauv.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине, ур. "Уборок", НПП "Деснянсько-Старогутський". Піщана дюна; псамофітне угруповання. 13 VII 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

***Sieglingia decumbens* (L.) Bernh.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, 3 км на пн. від с. Улиця, НПП "Деснянсько-Старогутський". Лука *Agrostis tenuis*. 22 VI 1999. Зібр.: С.М. Панченко. Визн.: Т.Л. Андрієнко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Улиця, Старогутське л-во, на пд. від кв. 79, НПП "Деснянсько-Старогутський". Осушена лука з домінуванням *Agrostis tenuis*. 22 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети).

***Trisetum flavescens* (L.) P.Beauv.**

Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, на пн. від с. Фаївка. Заплава р. Криниця; торф'яниста лука. 17 VI 2001. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Araceae Juss.

***Calla palustris* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Стара Гута, Старогутське л-во, кв. 64, НПП "Деснянсько-Старогутський". Сфагнове болото. 23 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, НПП "Деснянсько-Старогутський". Болото. 25 VII 1996. Зібр., Визн.: Т.Л. Андрієнко, О.І. Прядко.

Lemnaceae S.F.Gray

***Lemna trisulca* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Василівка, НПП "Деснянсько-Старогутський", р. Улиця. 23 VI 1998. Зібр., Визн.: С.М. Панченко.

Sparganiaceae Rudolphi

***Sparganium erectum* L.**

Сумська обл., Середино-Будський р-н, Старогутське л-во, пн. частина кв. 116, НПП "Деснянсько-Старогутський". Берег меліоративної каналі. 18 VI 1999. Зібр., Визн.: С.М. Панченко (2 дублети, кожен з яких на 2-х аркушах).

Література

1. Андрієнко Т.Л., Попович С.Ю., Парчук Г.В. та ін. Програма Літопису природи для заповідників та національних природних парків: метод. посіб / Під ред. д-ра біол. наук, проф. Т.Л. Андрієнко. – К.: Академперіодика, 2002. – 103 с.
2. Бойко М.Ф. Чекліст мохоподібних України. – Херсон, Айлант, 2008. – 232 с.
3. Вірченко В.М., Панченко С.М. Мохоподібні національного природного парку „Деснянсько-Старогутський” (Сумська обл., Україна) // Чорноморський ботан. журн. – 2005. – №2 (1). – С. 92-99.
4. Гербарії України. – К.: Ін-т ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 1995. – 126 с.
5. Кагало О.О. Гербарії України: проблеми сучасного стану, перспектив розвитку і наукового використання // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка. – 2003. – № 11 (67). – С. 114-117.
6. Коломійчук В.П., Казакова С.М. Гербарій Мелітопольського державного педагогічного університету // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка. – 2003. – №11 (67). – С. 20-23.
7. Панченко Н.С., Попова Е.Н. О гербарии заповедника "Дунайский плавни" // Заповедники СССР – их настоящее и будущее Ч.2. – Ботаника, лесоведение, почвенные исследования. Тез. докл. Всесоюзной конф. – Новгород, 1990. – С. 135-136.
8. Панченко С.М. Гербарій кафедри ботаніки та фізіології рослин // Вісник Сумського державного аграрного університету. – 1999. – Вип. 3. – С. 108 - 110.
9. Панченко С.М. Флора, рослинність та популяції модельних видів Старогутського лісового масиву (Сумська область) // Автореф. канд. біол. наук. – К., Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2000. – 20 с.
10. Панченко С.М. Гербарій НПП "Деснянсько-Старогутський" // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка. – 2003. – № 11 (67). – С.29-32.
11. Панченко С.М. Флора національного природного парку „Деснянсько-Старогутський” та проблеми охорони фіторізноманіття Новгород-Сіверського Полісся: Монографія / За заг. ред. д.б.н. С.Л. Мосякіна. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2005. – 170 с.
12. Ситник К.М. Сучасний стан ботанічних наук в Росії // Укр. ботан. журн. – 1998. – № 4 (55). – С. 333-338.
13. Сичак Н.М. Організаційні засади створення регіональних і локальних гербаріїв // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка. – 2003. – № 11 (67). – С. 118-121.
14. Скворцов А.К. Гербарий. Пособие по методике и технике. – М.: Наука, 1977. – 198 с.
15. Чопик В.І., М'якушко Т.Я., Соломаха Т.Д. Гербарій. Історія, створення та функціонування. – К.: Фітосоціоцентр, 1999. – 130 с.
16. Шиян Н.М. Локальні гербарії та інвентаризація флори раритетних територій // Збереження та відтворення біорізноманіття природно-заповідних територій. Мат. міжнародної наук.-практик. конф., присвяченої 10-річчю Рівненського природного заповідника (м. Сарни, 11-13 червня 2009 р.) / Ред. кол. Будз М.Д. та ін. – Рівне, ВАТ "Рівненська друкарня", 2009. – С. 320-324.
17. Mosyakin S.L., M.M. Fedoronchuk Vascular plants of Ukraine a nomenclatural checklist / Editor: S.L. Mosyakin // M.G. Kholodny Institute of Botany. – Kiev, 1999. – 234 p.
18. Pyke G.H., Ehrlich P.R. Biological collections and ecological /environmental research: a review, some observations and a look to the future // Biological Reviews. – 2010. – № 2 (85). – P.247-266.

Алфавітний покажчик родин мохоподібних

Amblystegiaceae Kindb.	10	Leucobryaceae Schimp.	9
Aulacomniaceae Schimp	10	Lophocolaceae (Dumort.) Dumort.	7
Brachytheciaceae Schimp	11	Melichhoferiaceae Schimp.	10
Bryaceae Schwaegr.	9	Mniaceae T.Kop	10
Buxbaumiaceae Schimp.	8	Plagiomniaceae T.Kop.	10
Calliergonaceae (Kanda) Vanderp., Hedenäs, C.J.Cox & A.J. Shaw	10	Plagiotheciaceae (Broth.) Fleisch.	12
Climaciaceae Kindb.	10	Polytrichaceae Schwaegr.	8
Dicranaceae Schimp.	9	Ptilidiaceae Klinggr.	7
Ditrichaceae Limpr. nom. cons.	9	Radulaceae (Dumort.) Müll. Frib.	7
Fissidentaceae Schimp.	9	Sphagnaceae Dumort.	7
Hylocomiaceae (Broth.) Fleisch.	11	Tetraphidaceae Schimp.	8
Hypnaceae Schimp.	11	Thuidiaceae Schimp	9

Алфавітний покажчик видів мохоподібних

<i>Abietinella abietina</i> (Hedw.) Fleisch.	9	<i>Lophocolea heterophylla</i> (Schrad.) Dumort.	7
<i>Atrichum undulatum</i> (Hedw.) P.Beauv.	8	<i>Plagiomnium affine</i> (Blandow ex Funk)	
<i>Aulacomnium palustre</i> (Hedw.) Schwaegr.	10	T.Kop.	10
<i>Brachytheciastrum velutinum</i> (Hedw.)		<i>Plagiomnium cuspidatum</i> (Hedw.) T.Kop.	10
Ignatov & Huttunen	11	<i>Plagiomnium rostratum</i> (Schrad.) T.Kop.	10
<i>Brachythecium oedipodium</i> (Mitt.) Jaeg.	11	<i>Plagiothecium cavifolium</i> (Brid.) Iwats.	12
<i>Brachythecium salebrosum</i> (Hoffm. ex Web.		<i>Plagiothecium denticulatum</i> (Hedw.)	
& Mohr) Schimp.	11	Schimp.	12
<i>Brachythecium velutinum</i> (Hedw.) B.S.G.	11	<i>Plagiothecium laetum</i> Schimp.	12
<i>Bryum argenteum</i> Hedw.	9	<i>Pleurozium schreberi</i> (Brid.) Mitt.	12
<i>Bryum pseudotriquetrum</i> (Hedw.) P.Gaertn.		<i>Pohlia nutans</i> (Hedw.) Lindb.	10
et al.	9	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	8
<i>Buxbaumia aphylla</i> Hedw.	8	<i>Polytrichum juniperinum</i> Hedw.	8
<i>Callicladium haldanianum</i> (Grev.) Crum	11	<i>Polytrichum piliferum</i> Hedw.	8
<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb.	10	<i>Ptilidium pulcherrinum</i> (Weber) Vainio	7
<i>Calliergonella cuspidata</i> (Hedw.) Loeske	11	<i>Ptilium crista-castrensis</i> (Hedw.) De Not.	11
<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid.	9	<i>Pylaisia polyantha</i> (Hedw.) Schimp.	11
<i>Climacium dendroides</i> (Hedw.) F.Weber &		<i>Radula complanata</i> (L.) Dumort.	7
Mohr	10	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i> (Hedw.) Warnst.	12
<i>Dicranum flagellare</i> Hedw.	9	<i>Sanionia uncinata</i> (Hedw.) Loeske	10
<i>Dicranum montanum</i> Hedw.	9	<i>Sciuro-hypnum oedipodium</i> (Mitt.) Ignatov &	
<i>Dicranum polysetum</i> Sw.	9	Huttunen	11
<i>Dicranum scoparium</i> Hedw.	9	<i>Sphagnum capillifolium</i> (Ehrh.) Hedw.	7
<i>Drepanocladus aduncus</i> (Hedw.) Warnst.	10	<i>Sphagnum cuspidatum</i> Ehrh. ex Hoffm.	8
<i>Fissidens taxifolius</i> Hedw.	9	<i>Sphagnum fallax</i> (Klinggr.) Klinggr.	8
<i>Herzogiella seligeri</i> (Brid.) Iwats.	12	<i>Sphagnum flexuosum</i> Dozy & Molk.	8
<i>Hylocomium splendens</i> (Hedw.) Schimp.	11	<i>Sphagnum magellanicum</i> Brid.	8
<i>Hypnum pallescens</i> (Hedw.) P.Beauv.	11	<i>Sphagnum palustre</i> L.	8
<i>Leptodictium riparium</i> (Hedw.) Warnst.	10	<i>Tetraphis pellucida</i> Hedw.	8
<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Ångstr.	9		

Алфавітний покажчик родин вищих судинних рослин

Aceraceae Juss.	38	Hypolepidaceae Pichi-Serm.	15
Adoxaceae Trautv.	41	Iridaceae Juss.	58
Alliaceae J.Agardh	58	Juncaceae Juss.	59
Amaranthaceae Juss.	21	Juncaginaceae Rich.	56
Apiaceae Lindl.	39	Lamiaceae Lindl.	48
Apocynaceae Juss.	41	Lemnaceae S.F.Gray	71
Araceae Juss.	71	Lentibulariaceae Rich.	47
Aristolochiaceae Juss.	15	Liliaceae Juss.	58
Asclepiadaceae R.Br.	41	Linaceae DC. ex S.F.Gray	38
Aspidiaceae Mett. ex Frank	14	Loranthaceae Juss.	40
Aspleniaceae Newman	14	Lycopodiaceae P.Beauv. ex Mirbel	12
Asteraceae Dumort.	51	Lythraceae J.St.-Hil.	37
Athyriaceae Alston	14	Malvaceae Juss.	30
Berberidaceae Juss.	17	Menyanthaceae Dumort.	42
Betulaceae S.F.Gray	18	Monotropaceae Nutt.	29
Boraginaceae Juss.	43	Nymphaeaceae Salisb.	15
Brassicaceae Burnett	24	Oleaceae Hoffsgg. & Link	40
Callitrichaceae Link	50	Onagraceae Juss.	37
Campanulaceae Juss.	50	Onocleaceae Pichi-Serm.	13
Cannabaceae Endl.	18	Ophioglossaceae (R.Br.) Agardh	13
Caprifoliaceae Juss.	41	Orchidaceae Juss.	58
Caryophyllaceae Juss.	19	Oxalidaceae R.Br.	38
Ceratophyllaceae S.F.Gray	15	Papaveraceae Juss.	17
Chenopodiaceae Vent.	21	Parnassiaceae S.F.Gray	31
Cistaceae Juss.	24	Pinaceae Lindl.	15
Clusiaceae Lindl.	23	Plantaginaceae Juss.	47
Convallariaceae Horan.	57	Poaceae Barnhart	65
Corylaceae Mirbel	18	Polemoniaceae Juss.	43
Crassulaceae DC.	30	Polygalaceae R.Br.	39
Cupressaceae Rich. ex Bartl.	15	Polygonaceae Juss.	22
Cuscutaceae Dumort.	43	Potamogetonaceae Dumort.	57
Сyperaceae Juss.	61	Primulaceae Vent.	29
Dennstaedtiaceae Lotsy	15	Pyrolaceae Dumort.	28
Dipsacaceae Juss.	41	Ranunculaceae Juss.	15
Droseraceae Salisb.	31	Resedaceae S.F.Gray	26
Dryopteridaceae Ching	14	Rhamnaceae Juss.	40
Empetraceae S.F.Gray	29	Rosaceae Juss.	31
Ephedraceae Dumort.	15	Rubiaceae Juss.	42
Equisetaceae Rich. ex DC.	13	Salicaceae Mirbel	26
Ericaceae Juss.	27	Salviniaceae T.Lestib.	15
Euphorbiaceae Juss.	30	Santalaceae R.Br.	40
Fabaceae Lindl.	33	Saxifragaceae Juss.	31
Fagaceae Dumort.	18	Scheuchzeriaceae Rudolphi	56
Fumariaceae DC.	17	Scrophulariaceae Juss.	45
Gentianaceae Juss.	41	Solanaceae Juss.	45
Geraniaceae Juss.	39	Sparganiaceae Rudolphi	71
Grossulariaceae DC.	30	Thelypteridaceae Pichi-Serm.	14
Hippuridaceae Link	38	Trapaceae Dumort.	38
Huperziaceae Rothm.	12	Ulmaceae Mirbel	18
Hyacinthaceae Batsch	57	Urticaceae Juss.	18
Hydrocharitaceae Juss.	56	Valerianaceae Batsch	41
Hydrophyllaceae R.Br.	43	Verbenaceae J.St.-Hil.	48
Hypericaceae Juss.	23	Violaceae Batsch.	24

Алфавітний покажчик видів вищих судинних рослин

<i>Abies alba</i> Mill.	15	<i>Artemisia pontica</i> L.	51
<i>Acer campestre</i> L.	38	<i>Artemisia salsoloides</i> Willd.	52
<i>Acer tataricum</i> L.	38	<i>Artemisia scoparia</i> Waldst. & Kit.	52
<i>Achillea inundata</i> Kondr.	51	<i>Artemisia tanaitica</i> Klokov	52
<i>Achillea micrantha</i> Willd.	51	<i>Asarum europaeum</i> L.	15
<i>Achillea setacea</i> Waldst. & Kit.	51	<i>Asperula cynanchica</i> L.	42
<i>Achillea submillefolium</i> Klokov & Krytzka	51	<i>Asperula tephrocarpa</i> Czern. ex M.Pop. & Chrshan.	42
<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	48	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	14
<i>Actaea spicata</i> L.	15	<i>Astragalus albicaulis</i> DC.	34
<i>Adoxa moschatellina</i> L.	41	<i>Astragalus arenarius</i> L.	34
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	31	<i>Astragalus cicer</i> L.	34
<i>Agrimonia pilosa</i> Ledeb.	31	<i>Astragalus danicus</i> Retz.	34
<i>Agrimonia procera</i> Wallr.	31	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	34
<i>Agrostis canina</i> L.	65	<i>Astragalus onobrychis</i> L.	34
<i>Agrostis capillaris</i> L.	65	<i>Astragalus subuliformis</i> DC.	34
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	65	<i>Astragalus testiculatus</i> Pall.	34
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	65	<i>Athyrium distentifolium</i> Tausch ex Opiz	14
<i>Agrostis tenuis</i> Sibth.	65	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	14
<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	65	<i>Atriplex prostrata</i> Boucher ex DC.	21
<i>Ajuga chia</i> Schreb.	48	<i>Barbarea stricta</i> Andrz.	24
<i>Ajuga genevensis</i> L.	48	<i>Batrachium circinatum</i> (Sibth.) Spach	16
<i>Ajuga reptans</i> L.	48	<i>Batrachium rionii</i> (Lagger) Nyman	16
<i>Alchemilla</i> sp.	31	<i>Beckmannia eruciformis</i> (L.) Host	66
<i>Alliaria petiolata</i> (M.Bieb.) Cavara & Grande	24	<i>Bellis perennis</i> L.	52
<i>Allium angulosum</i> L.	58	<i>Berberis vulgaris</i> L.	17
<i>Allium oleraceum</i> L.	58	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	24
<i>Allium vineale</i> L.	58	<i>Betonica officinalis</i> L.	48
<i>Alnus incana</i> (L.) Moench	18	<i>Betula pubescens</i> Ehrh.	18
<i>Alopecurus aequalis</i> Sobol.	65	<i>Bidens cernua</i> L.	52
<i>Alopecurus arundinaceus</i> Poir.	66	<i>Bidens frondosa</i> L.	52
<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	66	<i>Bolboschoenus compactus</i> (Hoffm.) Drob.	61
<i>Alopecurus pratensis</i> L.	66	<i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla var. <i>compactus</i> (Hoffm.) T.V.Egorova	61
<i>Althaea officinalis</i> L.	30	<i>Borago officinalis</i> L.	43
<i>Alyssum gymnopodium</i> P.Smirn.	24	<i>Botrychium multifidum</i> (S.G.Gmel.) Rupr.	13
<i>Amaranthus albus</i> L.	21	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) P.Beauv.	66
<i>Amaranthus blitum</i> L.	21	<i>Brassica campestris</i> L.	24
<i>Amaranthus lividus</i> L.	21	<i>Briza media</i> L.	66
<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	21	<i>Bromopsis inermis</i> (Leyss.) Holub	66
<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.	51	<i>Bromus commutatus</i> Schrad.	67
<i>Amelanchier spicata</i> (Lam.) K.Koch	31	<i>Bromus hordeaceus</i> L.	67
<i>Amorpha fruticosa</i> L.	33	<i>Bromus mollis</i> L.	67
<i>Anagallis arvensis</i> L.	29	<i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth	67
<i>Andromeda polifolia</i> L.	27	<i>Calamagrostis canescens</i> (Weber) Roth	67
<i>Androsace septentrionale</i> L.	29	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	67
<i>Anisantha tectorum</i> (L.) Nevski	66	<i>Calla palustris</i> L.	71
<i>Antennaria dioica</i> (L.) P.Gaertn.	51	<i>Callitriche cophocarpa</i> Sendtner	50
<i>Anthemis arvensis</i> L.	51	<i>Callitriche palustris</i> L.	50
<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	66	<i>Callitriche stagnalis</i> Scop.	50
<i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm.	39	<i>Callitriche verna</i> L.	50
<i>Anthyllis macrocephala</i> Wender.	33	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	28
<i>Apera spica-venti</i> (L.) P.Beauv.	66	<i>Campanula patula</i> L.	50
<i>Aposeris foetida</i> (L.) Less.	51	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	50
<i>Aquilegia vulgaris</i> L.	16	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	50
<i>Arabidopsis thaliana</i> (L.) Heynh.	24	<i>Campanula sibirica</i> L.	51
<i>Arctium minus</i> (Hill) Bernh.	51	<i>Caragana frutex</i> (L.) K.Koch	34
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	27	<i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.	34
<i>Arenaria brevifolia</i> Gilib.	19	<i>Cardamine amara</i> L.	24
<i>Arenaria leptoclados</i> (Rchb.) Guss.	19	<i>Cardamine dentata</i> Schult.	25
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) J.Presl & C.Presl	66	<i>Cardamine impatiens</i> L.	25
<i>Artemisia arenaria</i> DC.	51	<i>Cardamine parviflora</i> L.	25
<i>Artemisia austriaca</i> Jacq.	51	<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.	25
<i>Artemisia campestris</i> L.	51		

<i>Carduus nutans</i> L.	52	<i>Circaea alpina</i> L.	37
<i>Carex acuta</i> L.	61	<i>Circaea lutetiana</i> L.	37
<i>Carex appropinquata</i> Schum.	61	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	53
<i>Carex bohémica</i> Schreb.	61	<i>Cirsium rivulare</i> (Jacq.) All.	53
<i>Carex brunnescens</i> (Pers.) Poir.	61	<i>Coccyganthe flos-cuculi</i> (L.) Fourr.	19
<i>Carex cespitosa</i> L.	61	<i>Comarum palustre</i> L.	31, 32
<i>Carex chordorrhiza</i> Ehrh.	61	<i>Consolida regalis</i> S.F.Gray	16
<i>Carex cinerea</i> Pollich	61	<i>Convallaria majalis</i> L.	57
<i>Carex contigua</i> Hoppe	61, 63	<i>Corispermum hyssopifolium</i> L.	22
<i>Carex digitata</i> L.	61	<i>Coronaria flos-cuculi</i> (L.) A.Braun	19
<i>Carex diluta</i> M.Bieb.	62	<i>Coronilla varia</i> L.	34, 36
<i>Carex distans</i> L.	62	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. & Körte	17
<i>Carex elata</i> All.	62	<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	17
<i>Carex elongata</i> L.	62	<i>Corylus avellana</i> L.	19
<i>Carex ericetorum</i> Pollich	62	<i>Corynephorus canescen</i> (L.) P.Beauv.	67
<i>Carex flava</i> L.	62	<i>Crataegus curvisepala</i> Lindm.	31
<i>Carex globularis</i> L.	62	<i>Crepis tectorum</i> L.	53
<i>Carex hartmanii</i> Cajand.	62	<i>Cucubalus baccifer</i> L.	19
<i>Carex hirta</i> L.	62	<i>Cuscuta europaea</i> L.	43
<i>Carex humilis</i> Leys.	62	<i>Cuscuta lupuliformis</i> Krock.	43
<i>Carex juncella</i> (Fr.) Th.Fr.	62	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	43
<i>Carex lasiocarpa</i> Ehrh.	62	<i>Cyperus fuscus</i> L.	64
<i>Carex leporina</i> L.	62	<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó	58
<i>Carex limosa</i> L.	63	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó	58
<i>Carex melanostachya</i> M.Bieb. ex Willd.	63	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	58
<i>Carex montana</i> L.	63	<i>Dentaria quinquefolia</i> M.Bieb.	25
<i>Carex muricata</i> L.	63	<i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P.Beauv.	67
<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard	63	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb ex Prantl	25
<i>Carex pallescens</i> L.	63	<i>Dianthus andrzejowskianus</i> (Zapał.) Kulcz.	19
<i>Carex panicea</i> L.	63	<i>Dianthus armeria</i> L.	19
<i>Carex pilosa</i> Scop.	63	<i>Dianthus barbatus</i> L.	19
<i>Carex praecox</i> Schreb.	63	<i>Dianthus borbassii</i> Vandas	19
<i>Carex remota</i> L.	63	<i>Dianthus eugeniae</i> Kleopow	19
<i>Carex riparia</i> Curtis	63	<i>Dianthus fischeri</i> Spreng.	19
<i>Carex rostrata</i> Stokes	63	<i>Dianthus pineticola</i> Kleopow	19
<i>Carex spicata</i> Huds.	61, 63	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak)	
<i>Carex sylvatica</i> Huds.	64	Klokov	19
<i>Carex vaginata</i> Tausch	64	<i>Digitaria ischaemum</i> (Schreb.) Muehl.	67
<i>Carex vesicaria</i> L.	64	<i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop.	68
<i>Carlina biebersteinii</i> Bernh. ex Hornem.	52	<i>Diphysastrum complanatum</i> (L.) Holub	12
<i>Carpinus betulus</i> L.	18	<i>Draba nemorosa</i> L.	25
<i>Carum carvi</i> L.	39	<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	48
<i>Centaurea cyanus</i> L.	52	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	31
<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	52	<i>Dryopteris austriaca</i> (Jacq.) Woynar ex	
<i>Centaurea jacea</i> L.	52	Schinz & Thell.	14
<i>Centaurea marschalliana</i> Spreng.	52	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs	14
<i>Centaurea pannonica</i> (Heuff.) Simonk.	52	<i>Dryopteris cricetata</i> (L.) A.Gray	14
<i>Centaurea phrygia</i> L.	52	<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A.Gray	14
<i>Centaurea pseudomaculosa</i> Dobroc.	52	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	14
<i>Centaurea ruthenica</i> Lam.	52	<i>Echium vulgare</i> L.	43
<i>Centaurea sumensis</i> Kalen.	52	<i>Eleocharis acicularis</i> (L.) Roem. & Schult.	64
<i>Cerastium semidecandrum</i> L.	19	<i>Eleocharis ovata</i> (Roth) Roem. & Schult.	64
<i>Ceratophyllum submersum</i> L.	15	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem. & Schult.	64
<i>Chaenorrhinum minus</i> (L.) Lange	45	<i>Eleocharis uniglumis</i> (Link) Schult.	64
<i>Chaerophyllum prescottii</i> DC.	39	<i>Elymus caninus</i> (L.) L.	68, 70
<i>Chamaecytisus ruthenicus</i> (Fisch. ex Wolf.)		<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	68
Klásková	34	<i>Empetrum nigrum</i> L.	29
<i>Chamaedaphne calyculata</i> (L.) Moench	28	<i>Ephedra distachya</i> L.	15
<i>Chenopodium album</i> L.	21	<i>Epilobium adenocaulon</i> Hausskn.	37
<i>Chenopodium polyspermum</i> L.	22	<i>Epilobium palustre</i> L.	37
<i>Chenopodium rubrum</i> L.	22	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	38
<i>Chenopodium strictum</i> Roth	22	<i>Epilobium pseudorubescens</i> A.K.Skvortsov	38
<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W.Barton	28	<i>Epilobium roseum</i> Schreb.	38
<i>Chondrilla juncea</i> L.	53	<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.)	
<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	31	Besser	58
<i>Cicuta virosa</i> L.	40	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	58

<i>Equisetum arvense</i> L.	13	<i>Geranium palustre</i> L.	39
<i>Equisetum fluviatile</i> L.	13	<i>Geranium phaeum</i> L.	39
<i>Equisetum hyemale</i> L.	13	<i>Geranium pratense</i> L.	39
<i>Equisetum palustre</i> L.	13	<i>Geranium pusillum</i> L.	39
<i>Equisetum pratense</i> L.	13	<i>Geranium sibiricum</i> L.	39
<i>Equisetum ramosissimum</i> Desf.	13	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	39
<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.	13	<i>Geum aleppicum</i> Jacq.	32
<i>Equisetum variegatum</i> Schleich. ex Weber & Mohr	13	<i>Geum rivale</i> L.	32
<i>Eragrostis minor</i> Host	68	<i>Geum urbanum</i> L.	32
<i>Eremogone longifolia</i> (M.Bieb.) Feuzl	20	<i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb.	58
<i>Eremogone saxatilis</i> (L.) Ikonn.	20	<i>Glechoma hederacea</i> L.	48
<i>Erigeron acris</i> L.	53	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. & Kit.	48
<i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.	64	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	68
<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	64	<i>Glyceria maxima</i> (C.Hartm.) Holmberg	68
<i>Eriophorum polystachyon</i> L.	64	<i>Glyceria nemoralis</i> (Uechtr.) Uechtr. & Körn.	68
<i>Eriophorum vaginatum</i> L.	64	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.	53
<i>Erophilia verna</i> (L.) Besser	25	<i>Gnaphalium uliginosum</i> L.	53
<i>Erysimum</i> sp.	25	<i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br.	59
<i>Erysimum cheiranthoides</i> L.	25	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br.	59
<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	53	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newman	14
<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	30	<i>Helianthemum chamaecystus</i> Mill.	24
<i>Euphorbia angulata</i> Jacq.	30	<i>Helianthemum ovatum</i> (Viv.) Dunal	24
<i>Euphorbia helioscopia</i> L.	30	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	53
<i>Euphorbia palustris</i> L.	30	<i>Helictotrichon pubescens</i> (Huds.) Pilg.	69
<i>Euphorbia peplus</i> L.	30	<i>Herniaria glabra</i> L.	20
<i>Euphorbia sequierana</i> Neck.	30	<i>Hesperis sibirica</i> L.	25
<i>Euphorbia virgata</i> Waldst. & Kit.	30	<i>Hieracium auratum</i> Fr.	54
<i>Euphorbia virgultosa</i> Klokov	30	<i>Hieracium cymosum</i> L.	54, 55
<i>Euphrasia brevipila</i> Burn. & Gremlı	45	<i>Hieracium pilosella</i> L.	54, 55
<i>Fagus sylvatica</i> L.	18	<i>Hippuris lanceolata</i> Retz.	38
<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	68	<i>Hippuris vulgaris</i> L.	38
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	68	<i>Hottonia palustris</i> L.	29
<i>Festuca rubra</i> L.	68	<i>Humulus lupulus</i> L.	18
<i>Festuca valesiaca</i> Gaudin	68	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank & C.Mart.	12
<i>Ficaria verna</i> Huds. aggr.	16	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i> L.	56
<i>Filago arvensis</i> L.	53	<i>Hylolephium polonicum</i> (Blocki) Holub	30
<i>Filipendula minima</i> (Smith) Pers.	53	<i>Hypericum maculatum</i> Crantz	23
<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	31	<i>Hypericum perforatum</i> L.	23
<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	31	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	54
<i>Fragaria ananassa</i> Duchesne	31	<i>Hypopitys monotropa</i> Grantz	29
<i>Fragaria</i> × <i>ananassa</i> (Duchesne) Duchesne	31	<i>Inula britannica</i> L.	54
<i>Fragaria moschata</i> (Duchesne) Weston	31	<i>Inula ensifolia</i> L.	54
<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	32	<i>Inula salicina</i> L.	54
<i>Frangula alnus</i> Mill.	40	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	16
<i>Fumaria officinalis</i> L.	18	<i>Jasione montana</i> L.	51
<i>Fumaria schleicheri</i> Soy.-Willem.	18	<i>Juncus ambiguus</i> Guss.	59
<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker Gawl.	58	<i>Juncus articulatus</i> L.	59
<i>Galeopsis bifida</i> Boenn.	48	<i>Juncus atratus</i> Krock.	59
<i>Galeopsis ladanum</i> L.	48	<i>Juncus bufonius</i> L.	59
<i>Galeopsis speciosa</i> Mill.	48	<i>Juncus compressus</i> Jacq.	59
<i>Galinsoga ciliata</i> (Raf.) S.F.Blake	53	<i>Juncus effusus</i> L.	59
<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	53	<i>Juncus filiformis</i> L.	59
<i>Galinsoga urticifolia</i> (Kunth) Benth.	53	<i>Juncus gerardii</i> Loisel.	60
<i>Galium intermedium</i> Schult.	42	<i>Juncus inflexus</i> L.	60
<i>Galium mollugo</i> L.	42	<i>Juncus tenageia</i> Ehrh. ex L.f.	60
<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	42	<i>Juncus tenuis</i> Willd.	60
<i>Galium palustre</i> L.	42	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	41
<i>Galium ruthenicum</i> Willd.	42	<i>Knautia dipsacifolia</i> Kreutzer	41
<i>Galium spurium</i> L.	42	<i>Knautia maxima</i> (Opiz) Ortmann	41
<i>Galium tinctorium</i> (L.) Scop.	42	<i>Kochia prostrata</i> (L.) Schrad.	22
<i>Galium uliginosum</i> L.	43	<i>Kochia scoparia</i> (L.) Schrad.	22
<i>Galium verum</i> L.	43	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	69
<i>Genista germanica</i> L.	34	<i>Koeleria glauca</i> (Spreng.) DC.	69
<i>Genista tinctoria</i> L.	34	<i>Lactuca serriola</i> L.	54
<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	41		

<i>Lappula squarrosa</i> (Retz.) Dumort.	43	<i>Myosotis micrantha</i> Pall. ex Lehm.	44
<i>Lapsana communis</i> L.	54	<i>Myosotis sparsiflora</i> J.C.Mikan ex Pohl	44
<i>Laserpitium latifolium</i> L.	40	<i>Myosurus minimus</i> L.	16
<i>Lathraea squamaria</i> L.	45	<i>Myriophyllum spicatum</i> L.	38
<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	34	<i>Nardus stricta</i> L.	69
<i>Lathyrus pallescens</i> (M.Bieb.) K.Koch	35	<i>Naumburgia thyrsoflora</i> (L.) Rchb.	29
<i>Lathyrus palustris</i> L.	35	<i>Neslia paniculata</i> (L.) Desv.	26
<i>Lathyrus pannonicus</i> (Jacq.) Garcke	35	<i>Nonea rossica</i> Steven	44
<i>Lathyrus pisiformis</i> L.	35	<i>Nymphaea candida</i> C.Presl	15
<i>Lathyrus pratensis</i> L.	35	<i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) O.Kuntze	42
<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	35	<i>Oberna behen</i> (L.) Ikonn.	20, 21
<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	35	<i>Oenothera biennis</i> L.	38
<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	30	<i>Omphalodes scorpioides</i> (Haenke) Schrank	44
<i>Lavatera trimestris</i> L.	30	<i>Ononis arvensis</i> L.	35
<i>Ledum palustre</i> L.	28	<i>Onosma tanaitica</i> Klokov	44
<i>Leersia oryzoides</i> (L.) Sw.	69	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	13
<i>Lemna trisulca</i> L.	71	<i>Origanum vulgare</i> L.	49
<i>Leontodon autumnalis</i> L.	54	<i>Otites borystenicus</i> (Grun.) Klokov	20
<i>Leontodon danubialis</i> Jacq.	54	<i>Oxalis acetosella</i> L.	38
<i>Leontodon hispidus</i> L.	54	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers.	28
<i>Lepidium latifolium</i> L.	25	<i>Oxytropis pilosa</i> (L.) DC.	35
<i>Lepidium ruderales</i> L.	25	<i>Padus avium</i> Mill.	32
<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	54	<i>Padus serotina</i> (Ehrh.) Ag.	32
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	40	<i>Papaver rhoeas</i> L.	17
<i>Lilium martagon</i> L.	58	<i>Parietaria officinalis</i> L.	18
<i>Limosella aquatica</i> L.	45	<i>Parnassia palustris</i> L.	31
<i>Linaria dulcis</i> Klokov	45	<i>Pedicularis palustris</i> L.	45
<i>Linnæa borealis</i> L.	41	<i>Peplis portula</i> L.	37
<i>Linum catharticum</i> L.	38	<i>Persicaria amphibia</i> (L.) Delarbe	22
<i>Linum tenuifolium</i> L.	38	<i>Persicaria dubia</i> (Stein) Fourr.	22, 23
<i>Linum ucrainicum</i> (Griseb. ex Planch.) Czern.	38	<i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Delarbe	22, 23
<i>Lithospermum officinale</i> L.	43	<i>Persicaria maculosa</i> S.F.Gray	22, 23
<i>Lotus arvensis</i> Pers.	35	<i>Persicaria minor</i> (Huds.) Opiz	22, 23
<i>Lotus corniculatus</i> L.	35	<i>Persicaria scabra</i> (Moench) Moldenke	22, 23
<i>Luzula campestris</i> (L.) DC.	60	<i>Petasites spurius</i> (Retz.) Rchb.	55
<i>Luzula multiflora</i> (Ehrh.) Lej.	60	<i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyr.	40
<i>Luzula pallescens</i> Sw.	60	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	43
<i>Luzula pallidula</i> Kirschner	60	<i>Phalacrocoma annuum</i> (L.) Dumort.	55
<i>Luzula pilosa</i> (L.) Willd.	61	<i>Phalaroides arundinacea</i> (L.) Rausch.	69
<i>Lychnis chalcedonica</i> L.	20	<i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt	14
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	12	<i>Phleum phleoides</i> (L.) H.Karst.	69
<i>Lycopsis arvensis</i> L.	43	<i>Phleum pratense</i> L.	69
<i>Lycopus europæus</i> L.	49	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. ex Steud.	69
<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	29	<i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newman	15
<i>Malva mauritiana</i> L.	30	<i>Physocarpus opulifolius</i> (L.) Maxim.	32
<i>Marrubium vulgare</i> L.	49	<i>Phyteuma spicatum</i> L.	51
<i>Matricaria perforata</i> Mérat	54, 56	<i>Pilosella cymosa</i> (L.) F.Schultz & Sch.Bip.	55
<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.	13	<i>Pilosella officinarum</i> F.Schult. & Sch.Bip.	55
<i>Medicago falcata</i> L. aggr.	35	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	40
<i>Medicago lupulina</i> L.	35	<i>Pinus banksiana</i> Lamb.	15
<i>Medicago sativa</i> L.	35	<i>Pinus strobus</i> L.	15
<i>Melampyrum nemorosum</i> L.	45	<i>Plantago intermedia</i> DC.	47
<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	20	<i>Plantago lanceolata</i> L.	47
<i>Melica altissima</i> L.	69	<i>Plantago major</i> L.	47
<i>Mentha × piperita</i> L.	49	<i>Plantago stepposa</i> Kuprian.	47
<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	42	<i>Plantago urvillei</i> Opiz	47
<i>Milium effusum</i> L.	69	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	59
<i>Moehringia trinervia</i> (L.) Clairv.	20	<i>Poa angustifolia</i> L.	69
<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench	69	<i>Poa annua</i> L.	70
<i>Moneses uniflora</i> (L.) A.Gray	28	<i>Poa bulbosa</i> L.	70
<i>Monotropa hypopitys</i> L.	29	<i>Poa compressa</i> L.	70
<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dumort.	54	<i>Poa nemoralis</i> L.	70
<i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill	44	<i>Poa palustris</i> L.	70
<i>Myosotis cespitosa</i> K.F.Schultz	44	<i>Poa pratensis</i> L.	70
<i>Myosotis laxa</i> Lehm.	44	<i>Poa trivialis</i> L.	70
		<i>Polemonium caeruleum</i> L.	43

<i>Polygala decipiens</i> Besser	39	<i>Ribes rubrum</i> L.	30
<i>Polygala sibirica</i> L.	39	<i>Roegneria canina</i> (L.) Nevski	68, 70
<i>Polygala vulgaris</i> L.	39	<i>Rorippa amphibia</i> (L.) Besser	26
<i>Polygala wolfgangiana</i> Besser ex Ledeb.	39	<i>Rorippa palustris</i> (L.) Besser	26
<i>Polygonatum hirtum</i> (Bocs ex Poir.) Pursh	57	<i>Rosa biserrata</i> Mérat	33
<i>Polygonatum latifolium</i> (Jacq.) Desf.	57	<i>Rosa dumalis</i> Bechst.	33
<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	57	<i>Rosa majalis</i> Herrm.	33
<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.	57	<i>Rosa rugosa</i> Thunb.	33
<i>Polygonum amphibium</i> L.	22, 23	<i>Rubus nessensis</i> W.Hall	33
<i>Polygonum aviculare</i> L. s.str.	23	<i>Rubus saxatilis</i> L.	33
<i>Polygonum bellardii</i> All. s.str.	23	<i>Rudbeckia hirta</i> L.	55
<i>Polygonum hydropiper</i> L.	22, 23	<i>Rumex acetosa</i> L.	23
<i>Polygonum minus</i> Huds.	22, 23	<i>Rumex acetosella</i> L.	23
<i>Polygonum mite</i> Schrank	22, 23	<i>Rumex crispus</i> L.	23
<i>Polygonum monspeliense</i> Triébaud ex		<i>Rumex maritimus</i> L.	23
Pers.	23	<i>Rumex obtusifolius</i> L. subsp. <i>sylvestris</i>	
<i>Polygonum persicaria</i> L.	22, 23	(Lam.) Čelak.	23
<i>Polygonum scabrum</i> Moench	22, 23	<i>Rumex sylvestris</i> (Lam.) Wallr.	23
<i>Polystichum braunii</i> (Spenner) Fée	14	<i>Rumex thyrsoiflorus</i> Fingerh.	23
<i>Populus balsamifera</i> L.	26	<i>Sagina nodosa</i> (L.) Fenzl	20
<i>Potamogeton compressus</i> L.	57	<i>Sagina procumbens</i> L.	20
<i>Potamogeton lucens</i> L.	57	<i>Salicornia europaea</i> L.	22
<i>Potamogeton natans</i> L.	57	<i>Salicornia prostrata</i> Pall.	22
<i>Potamogeton obtusifolius</i> Mert. &		<i>Salix acutifolia</i> Willd.	26
W.D.J.Koch	57	<i>Salix alba</i> L.	26
<i>Potamogeton pectinatus</i> L.	57	<i>Salix aurita</i> L.	26
<i>Potamogeton perfoliatus</i> L.	57	<i>Salix caprea</i> L.	26
<i>Potamogeton trichoides</i> Cham. & Schlecht.	57	<i>Salix cinerea</i> L.	26
<i>Potentilla arenaria</i> Borkh.	32	<i>Salix fragilis</i> L.	27
<i>Potentilla argentea</i> L.	32	<i>Salix lapponum</i> L.	27
<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch.	32	<i>Salix myrtilloides</i> L.	27
<i>Potentilla impolita</i> Wahlenb.	32	<i>Salix pentandra</i> L.	27
<i>Potentilla incana</i> P.Gaertn., B.Mey. &		<i>Salix rasmarinifolia</i> L.	27
Scherb.	32	<i>Salix starkeana</i> Willd.	27
<i>Potentilla neglecta</i> Baumg.	32	<i>Salix triandra</i> L.	27
<i>Potentilla obscura</i> Willd.	32	<i>Salix viminalis</i> L.	27
<i>Potentilla palustris</i> (L.) Scop.	31, 32	<i>Salvia verticillata</i> L.	49
<i>Potentilla reptans</i> L.	32	<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	15
<i>Potentilla supina</i> L.	32	<i>Sambucus nigra</i> L.	41
<i>Primula veris</i> L.	29	<i>Sambucus racemosa</i> L.	41
<i>Prunella vulgaris</i> L.	49	<i>Sanicula europaea</i> L.	40
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	33	<i>Sanquisorba officinalis</i> L.	33
<i>Psammophiliella muralis</i> (L.) Ikonn.	20	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	41
<i>Ptarmica cartilaginea</i> (Ledeb. ex Rchb.)		<i>Scheuchzeria palustris</i> L.	56
Ledeb.	55	<i>Schoenoplectus lacustris</i> (L.) Palla	65
<i>Ptarmica vulgaris</i> Blackw. ex DC.	55	<i>Scilla bifolia</i> L.	57
<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn	15	<i>Scilla siberica</i> Haw.	57
<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	44	<i>Scirpoides holoschoenus</i> (L.) Soják	65
<i>Pulmonaria obscura</i> Dumort.	44	<i>Scirpus lacustris</i> L.	65
<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.	16	<i>Scirpus radicans</i> Schkuhr.	65
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	16	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	65
<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.	28	<i>Scleranthus annuus</i> L.	20
<i>Pyrola media</i> Sw.	28	<i>Scleranthus perennis</i> L.	20
<i>Pyrola minor</i> L.	29	<i>Scolochloa festucacea</i> (Willd.) Link	70
<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	29	<i>Scorzonera humilis</i> L.	55
<i>Ranunculus acris</i> L.	16	<i>Scrophularia cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	45
<i>Ranunculus auricomus</i> L.	16	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	45
<i>Ranunculus cassubicus</i> L.	16	<i>Scutellaria cretica</i> Juz.	49
<i>Ranunculus flammula</i> L.	16	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	49
<i>Ranunculus illyricus</i> L.	16	<i>Scutellaria hastifolia</i> L.	49
<i>Ranunculus lingua</i> L.	16	<i>Sedum acre</i> L.	30
<i>Ranunculus polyanthemus</i> L.	16	<i>Sedum ruprechtii</i> (Jalas) Omelczuk	30
<i>Ranunculus repens</i> L.	17	<i>Sedum sexangulare</i> L.	30
<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	17	<i>Securigera varia</i> (L.) Lassen	34, 36
<i>Reseda lutea</i> L.	26	<i>Selinium carvifolia</i> (L.) L.	40
<i>Rhinanthus minor</i> L.	45	<i>Senecio erucifolius</i> L.	55

<i>Senecio jacobaea</i> L.	55	<i>Trifolium repens</i> L.	36
<i>Senecio sylvaticus</i> L.	55	<i>Trifolium sativum</i> (Schreb.) Crome	36
<i>Senecio tataricus</i> Less.	55	<i>Trifolium spadiceum</i> L.	36
<i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit.	55	<i>Triglochin maritimum</i> L.	56
<i>Senecio viscosus</i> L.	55	<i>Triglochin palustre</i> L.	57
<i>Serratula tinctoria</i> L.	56	<i>Trinia multicaulis</i> Schischk.	40
<i>Seseli campestre</i> Besser	40	<i>Tripleurospermum inodorum</i> (L.) Sch.Bip.	54, 56
<i>Setaria viridis</i> (L.) P.Beauv.	70	<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P.Beauv.	71
<i>Siegingia decumbens</i> (L.) Bernh.	71	<i>Trollius europaeus</i> L.	17
<i>Silene nutans</i> L.	21	<i>Turritis glabra</i> L.	26
<i>Silene tatarica</i> (L.) Pers.	21	<i>Tussilago farfara</i> L.	56
<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke	20, 21	<i>Ulmus carpinifolia</i> Rupp. ex G.Suckow	18
<i>Sisymbrium altissimum</i> L.	26	<i>Ulmus elliptica</i> K.Koch	18
<i>Sisymbrium volgense</i> M.Bieb. ex Fourn.	26	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	18
<i>Sisymbrium volgense</i> M.Bieb. ex Fourn.	26	<i>Ulmus minor</i> Mill.	18
<i>Solanum dulcamara</i> L.	45	<i>Urtica galeopsifolia</i> Wierzb. ex Opiz	18
<i>Solanum nigrum</i> L.	45	<i>Utricularia minor</i> L.	47
<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	56	<i>Utricularia vulgaris</i> L.	47
<i>Sonchus oleraceus</i> L.	56	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	28
<i>Sorbaria sorbifolia</i> (L.) A.Braun	33	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	28
<i>Sorbus aucuparia</i> L.	33	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	28
<i>Sparganium erectum</i> L.	71	<i>Valeriana exaltata</i> J.C.Mikan	41
<i>Spergula arvensis</i> L.	21	<i>Valeriana officinalis</i> L.	41
<i>Spergularia rubra</i> (L.) J.Presl & C.Presl	21	<i>Verbascum nigrum</i> L.	46
<i>Spiraea hypericifolia</i> L.	33	<i>Verbascum thapsus</i> L.	46
<i>Spiraea salicifolia</i> L.	33	<i>Verben officinalis</i> L.	48
<i>Stachys palustris</i> L.	49	<i>Veronica agrestis</i> L.	46
<i>Stachys recta</i> L.	49	<i>Veronica anagallis-aquatica</i> L.	46
<i>Stachys sylvatica</i> L.	49	<i>Veronica arvensis</i> L.	46
<i>Stellaria alsine</i> Grimm.	21	<i>Veronica beccabunga</i> L.	46
<i>Stellaria holostea</i> L.	21	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	46
<i>Stellaria palustris</i> Retz.	21	<i>Veronica incana</i> L.	46
<i>Stellaria uliginosa</i> Murray	21	<i>Veronica longifolia</i> L.	46
<i>Stenactis annua</i> (L.) Cass.	55, 56	<i>Veronica montana</i> L.	46
<i>Steris viscaria</i> (L.) Raf.	21	<i>Veronica officinalis</i> L.	46
<i>Stratiotes aloides</i> L.	56	<i>Veronica persica</i> Poir.	46
<i>Strophostoma sparsiflora</i> (Pohl) Turcz.	44, 45	<i>Veronica sclerophylla</i> Dubovik	47
<i>Succisa pratensis</i> Moench	41	<i>Veronica scutellata</i> L.	47
<i>Syringa vulgaris</i> L.	40	<i>Veronica serpyllifolia</i> L.	47
<i>Tanacetum millefolium</i> (L.) Tzvelev	56	<i>Veronica spicata</i> L.	47
<i>Taraxacum erythrospermum</i> Andrz.	56	<i>Veronica teucrium</i> L.	47
<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	49	<i>Veronica verna</i> L.	47
<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	17	<i>Vicia angustifolia</i> Reichard	36
<i>Thalictrum flavum</i> L.	17	<i>Vicia cassubica</i> L.	36
<i>Thalictrum flexuosum</i> Bernh. ex Rchb.	17	<i>Vicia cracca</i> L.	36
<i>Thalictrum lucidum</i> L.	17	<i>Vicia dumetorum</i> L.	37
<i>Thalictrum minus</i> L.	17	<i>Vicia pisiformis</i> L.	37
<i>Thelypteris palustris</i> Schott	14	<i>Vicia sepium</i> L.	37
<i>Thesium procumbens</i> C.A.Mey.	40	<i>Vicia sylvatica</i> L.	37
<i>Thuja occidentalis</i> L.	15	<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	37
<i>Thymus borysthenticus</i> Klokov & Des.- Shost.	49	<i>Vicia villosa</i> Roth	37
<i>Thymus pulegioides</i> L. aggr.	49	<i>Vinca minor</i> L.	41
<i>Thymus serpyllum</i> L.	50	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	41
<i>Torilis japonica</i> (Houtt.) DC.	40	<i>Viola canina</i> L.	24
<i>Tragopogon borysthenticus</i> Artemcz.	56	<i>Viola hirta</i> L.	24
<i>Tragopogon major</i> Jacq.	56	<i>Viola matutina</i> Klokov	24
<i>Trapa natans</i> L.	38	<i>Viola montana</i> L. s.str.	24
<i>Trientalis europaea</i> L.	29	<i>Viola uliginosa</i> Besser	24
<i>Trifolium alpestre</i> L.	36	<i>Viscaria vulgaris</i> Bernh.	21
<i>Trifolium arvense</i> L.	36	<i>Viscum album</i> L.	40
<i>Trifolium aureum</i> Pollich	36	<i>Xanthium albinum</i> (Widder) H.Scholz	56
<i>Trifolium campestre</i> Schreb.	36	<i>Xanthoxalis fontana</i> (Bunge) Holub	39
<i>Trifolium hybridum</i> L.	36	<i>Xanthoxalis stricta</i> (L.) Small	39
<i>Trifolium medium</i> L.	36		
<i>Trifolium montanum</i> L.	36		

ЗМІСТ

Передмова	3
Гербарій національного природного парку "Деснянсько-Старогутський"	4
Каталог зразків основного фонду	7
Секція мохоподібних	7
Секція вищих судинних рослин	12
Література	72
Алфавітний покажчик родин мохоподібних	73
Алфавітний покажчик видів мохоподібних	74
Алфавітний покажчик родин вищих судинних рослин	75
Алфавітний покажчик видів вищих судинних рослин	76

Наукове видання

Панченко Сергій Михайлович
Кутявін Євген Геннадійович

Гербарій
національного природного парку
“Деснянсько-Старогутський”

Підписано до друку 12.05.2011.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризограф. Ум. друк. арк. 9,7. Обл.-вид. арк. 11,8.
Тираж 300 прим. Замовлення № 23

Відділ реалізації
Тел./факс: (0542) 65-75-85, 65-01-97
E-mail: info@book.sumy.ua

ТОВ “ВТД “Університетська книга”
40009, м. Суми, вул. Комсомольська, 27
Тел.: (0542) 67-96-92
E-mail: publish@book.sumy.ua
www.book.sumy.ua

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи
ДК № 489 від 18.06.2001

Віддруковано на обладнанні ВТД “Університетська книга”
вул. Комсомольська, 27, м. Суми, 40009, Україна
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК № 489 від 18.06.2001

Панченко С. М.

П 16 Гербарій національного природного парку “Деснянсько-Старогутський” / С. М. Панченко, Є. Г. Кутявін ; за заг. ред. к.б.н. Н. М. Шиян. – Суми : Університетська книга, 2011. – 83 с.

ISBN 978-966-680-571-6

У книзі викладена історія створення гербарію Національного природного парку “Деснянсько-Старогутський” і розглянута його структура. У повному переліку зразків мохоподібних (75) і судинних рослин (1217) наведена детальна інформація із зазначенням усіх етикетажних відомостей.

УДК 58
ББК 28.5с